

MINU VOLVO AJAKIRI

2018

SOMMAR

KÕRGRANNIK

Kogemused Põhja-Rootsist

IMELISED MATERJALID

Bakteritega töödeldud treeningjalanõud,
ämblikuvõrk ja fotokatalüütiline värv

NORDIC NOIR

Kuidas Rootsi krimikirjandus maailma vallutas

Info-Auto
Volvo esindus Tallinnas
Pärnu mnt. 232
11314 Tallinn
telefon 671 0001
volvo@infoauto.ee

volvocars.infoauto.ee

Info-Auto
Volvo esindus Tartus
Turu 27
50106 Tartu
telefon 733 7930
tartu@infoauto.ee

Info-Auto
Volvo esindus Pärnus
Tallinna mnt 89a
80041 Pärnu
telefon 447 2777
parnu@infoauto.ee

UUS VAATE- PUNKT

SUVI 2018

UUDISHIMULIK ROOTSLANE MATERJALID

Inspireerituna ainulaadsete materjalide sümbioosist, millest moodustub Volvo XC40 silmapaistev sisekujundus, heidame pilgu tähelepanuväärsetele materjalidele, mida praegu välja töötatakse – bakteritega töödeldud treeningjalanõud, ämblikuvõrgust jakid ning grafeenist ehitusplokid.

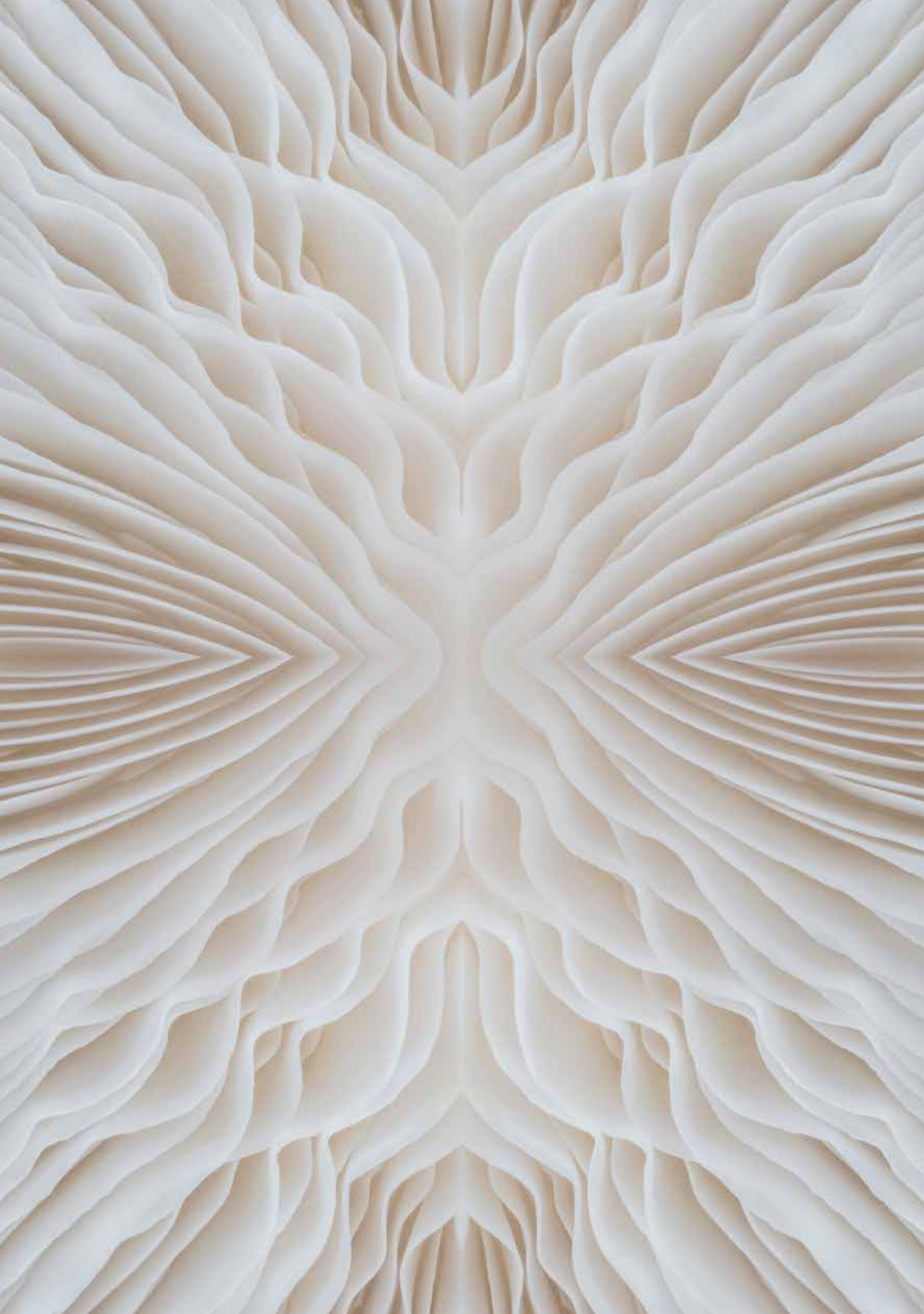
INSPIRATSIOON NORDIC NOIR

Enam kui kümnendi on Nordic Noir'i nime all tuntud krimikirjandusfenomen juhtinud rahvusvahelisi bestsellerite edetabeleid ning naelutanud vaatajaid üle maailma telerite ette. Kohtusime Rootsi krimikirjaniku Hans Rosenfeldtiga, kes on teleseriaali "Sild" autor, et arutleda Rootsi salapärase külje üle.

LUGU KÕRGRANNIK

Võtsime kajakid ja läksime Põhja-Rootsi, et avastada kauneid kõrgranniku loodusmaastikke ning kogeda, mis selle paiga nii omapäraseks ja inspireerivaks teeb.

MAT ERIA LID

MILLEST KOOSNEVAD UNISTUSED

Inspireerituna ainulaadsete materjalide sümbioosist, millest moodustub Volvo XC40 silmapaistev sisekujundus, heidame pilgu tähelepanuväärsetele materjalidele, mida praegu välja töötatakse – bakteritega töödeldud treeningjalanõud, ämblikuvõrgust jakid ning grafeenist ehitusplokid.

TEKST / MATT O'LEARY

“Konflikt skandinaavialiku loodusläheduse ja kõrgtasemelise tehnoloogia loomise vahel innustab meid väga.”

ERIK ÅLEBY, SISEKUJUNDAJA

Kui Volvo XC40 turule toodi, lõi selle sisekujundus laineid. Tegu oli moodsa autoga, mis sobitus moodsate eluviisidega ja andis omanikele võimalusele ennast väljendada. Erksad värvid ning ägedad kõrgetehnoloogilised materjalid erinevates varustustasemetes raputasid luksusinterjööride “puidu ja naha” traditsiooni, sobitudes ideaalselt auto iseloomu ja disainiga.

Erik Åleby, üks disaineritest, kes XC40 sisekujunduse kallal töötas, rääkis meile, kuidas temalt ja ta meeskonnalt oodati midagi, mis poleks lihtsalt XC90 ja XC60 “väikevend”. See pidi läbinisti olema Volvo auto, peegeldades ettevõtte ajalugu, kuid samal ajal eristuma oma väljendusviisilt.

Hea esmamulje loomiseks analüüsisid Erik ja ta meeskond kõigepealt materjale, mida autointerjööris kasutada. Materjalide valimisel ja mõtestamisel leidsid nad mõjutusi ootamatutest kohtadest. “Vaatasime teisi Skandinaavia brände muudes tootmis- harudes, nagu mood, mööbel ja spordirõivad,” ütleb Erik. “Tahtsime Volvo brändi viia uuele tasemele, kasutades ootamatuid materjale ning tehes seda hästi. Tahtsime, et kliendid tunneksid, et see on midagi teistsugust ja see meeldiks neile.” Tulemusena sisaldab XC40 interjöör ainulaadset materjalivalikut, nagu taaskasutatud polüestervilt vaipades ning raudoksiid-punane nahk, mis imiteerib Rootsi

taluhoonete äratuntavat värvust.

Innovatsiooni kõrvalt ei hüljatud ka traditsioone. “Me otsime pidevalt uusi materjale, mida autodes kasutada,” ütleb Erik. “Leiame neid messidelt, muudest disainivaldkondadest,

ajakirjadest, oma varustajatelt ning Skandinaavia pärandist. Samal ajal innustab meid konflikt skandinaavialiku loodusläheduse ja kõrgtasemelise tehnoloogia loomise vahel.”

MATERIAALNE MAAILM

Iga uus Volvo autos kasutatud materjal peab kiirgama – nagu Erik ütleb – “kõrgtasemel disaini ja funktsionaalsust.” Samuti on tore, kui tegu on keskkonnasõbraliku materjaliga. Parimaks inspiratsiooniallikaks on loodus. Kuid mitte ainult Volvo Carsi disainerid ei leia selliseid mõjutusi. Materjaliteadus tervikuna liigub hetkel selles suunas.

Võtame näiteks niinimetatud imematerjali grafeeni. See on ainult ühe aatomi paksune, peaaegu läbipaistev ning väga-väga tugev, ligikaudu 200 korda tugevam kui teras. Samuti on see väga juhtiv, magnetiline ning neelab üllatavalt hästi valgust. Samas on see nii õhuke ja keeruline toota, et pole end veel tõestanud. 2017. aastal aga suutis Massachusettsi tehnoloogiainstituudi uurimisrühm luua uudse materjali, kus 2D grafeeni kasutatakse

3D käsnalaadse struktuuri loomiseks. See on üli-kerge, kuid ikkagi terasest tugevam.

TIBATILLUKE

Selle uue grafeenstruktuuri loomiseks saadi inspiratsiooni loodusest – käsnade ja korallide ülesehitusest – ning loodusest on alguse saanud ka üks teine imeline materjal, mida nüüd kaubanduslikult toodetakse. See kõlab ühtaegu nii hirmuäratavalt kui ka tähelepanuväärselt. Kas sina kannaksid ämblikuvõrgust kootud jakki?

Tehased ja farmid täis tarantleid ei tundu kuigi toredad, aga pole midagi – seda liiki siidil polegi ämblikega midagi pistmist. Tegu on täiesti uue tootega, mis koosneb spetsiaalselt väljatöötatud sünteetilisest valkudest. Samal ajal on sellel ämblikuvõrgu omadused – see on uskumatult tugev, vastupidav ja veniv. Karmi ilma ja pingutust nõudva tegevuse jaoks on see ideaalne. Seetõttu on õue-riiete tootja The North Face lõonud käed sünteetilise siidi tootja Spiberiga, et sellest võluniidist luua oma Moon Parka kuldversioon.

ENERGIAGA MAALIMINE

Veel üks uus jätkusuutlik materjal on fotokatalüütiline värv. See näeb äge välja, kuid imab ka õhust veeauru ning muundab selle vesinikuks.

Vesinikku saab seejärel kokku koguda ning kasutada kütuseelementide ja sisepõlemismootorite toiteks. Uurijad RMIT-i ülikoolis Austraalias Melbourne'is näevad seda võimalusena varustada tulevikulinna energiaga – elektrit saab niiviisi toota

vee abil, samas vett otseselt kasutamata.

Sealsed uurijad on välja töötanud kanga, mida on immutatud *E coli* bakterite ohutu vormiga. Seda kangast kasutavad nad treeningjalanõudes. Energia tootmise asemel hakkab aga see materjal niiskumise korral helendama. See tähendab, et näiteks õhtusel jooksul hakkavad jalanõud higistamisel helendama.

TULEVIK

On põnev jälgida, kuidas need uued materjalid reaalset kasutust leiavad. Mõni neist on tõesti hämmastav ja mõni tundub mõttetu – kui mõelda praktiliselt ja vähese kujutlusvõimega. Kuid tasub meeles pidada, et kindlasti oli kunagi keegi, kes taastöödeldud plastikut vaadates krimpsutas nina ja ütles: "See on ju tore, aga ma ei usu, et see kasutust leiab."

Ühel päeval, kui elame grafeenkäsnadest majades ja sõidame ämblikuvõrgust istmetega autodega, võib tunduda imelik, et kunagi arvas keegi nii ka meie helendavate jooksujalatsite kohta. ■

JULGE ERINEDA

KARÜN

Mis on ühist Patagoonia kasutatud kalavõrkudel, teksadel ja langenud puudel? Vastus on päikesepillid. Ajab segadusse? Ära muretse, kõik saab selgemaks, kui kohtume Thomas Kimberiga. Tema on mees, kes on päikesepillide taga, mis aitavad maailma positiivsemas valguses näha.

Kui inimesed näevad vaid positiivset, siis süüdis-tatakse neid maailma nägemises läbi roosade prillide. Mis selles halba on? Miks ei peaks me ümbritsevasse suhtuma positiivsemalt ja julgustama teisi tegema sama?

Sellisest mõttest juhindub Karün, innovaatileine ettevõtte Tšiilist, mis spetsialiseerub kõrgekvaliteetsete päikesepillide valmistamisele, mis on inspireeritud loodusest ja valmistatud ootamatutest materjalidest, nagu langenud puud, kasutatud kalavõrgud ning teksad. Tegu on ainulaadse lähenemisega. Thomas Kimber, Karüni looja, loodab, et see innustab inimesi maailma positiivsemas valguses nägema.

MEES PRILLIDE VARJUS

18-aastaselt hakkas Thomas Kimber kodumaal, Tšiilis, ülikoolis majandust õppima. Peagi hakkas ta kahtlema majandusmudelis, mida talle õpetati. Sügaval sisimas tundus, et miski ei klapi. Idee, et enamus ettevõtteid on loodud kasumi teenimiseks, hoolimata töötajate ja keskkonna heaolust, oli vastuolus tema väärtushinnangutega.

Olles veidi mõtisklenud, katkestas Thomas õpingud ning asus oma maailmapilti avardama. "Pärast ülikoolist lahkumist reisisin ma palju Patagoonia looduses ringi. Kontrast nende puhaste, maagiliste kohtade ja stressirikka linnakeskkonna vahel viis mind järeldusele, et on vaja meie majanduse toimimist muuta."

Kuid kui Thomas tahtis majanduse toimimist

muuta, pidi ta esmalt tõestama, et ettevõtte juhtimist on võimalik muuta. 2012. aastal asutas ta Karüni. Karün tähendab mapuche keeles, mis on üks Tšiili põliskultuuridest, puhast loodust. Karü-niga tahtis Thomas näidata, et alternatiivne äri-etevõtte on võimalik. Et kasumile suunatuse asemel võib ettevõtte tegutseda ka üldise hüvangu nimel.

POSITIIVNE SÕNUM

Rännakutel Patagoonia looduses hakkas Thomas mõtlema moetoöstusele. Mida rohkem ta mõtles, seda enam ta taipas, et selle kaudu on võimalik luua positiivset muutust. Moetoöstus on üks suurimaid reostusallikaid maailmas. Samas on sel potentsiaali edastada sõnum miljonitele inimestele üle maailma. Thomas pidi vaid õige sõnumi saatma.

Kas ei võiks moetoöstus reostuse ja ebavajaliku tarbimishulluse asemel propageerida positiivsemaid ja vastutustundlikumaid sõnumeid? Thomase sõnul on see "sõnum empaatiast, armastusest ja teadlikkusest." Kuid mida võis Thomas pärast ülikoolist lahkumist muudatuste esiletoomiseks kasutada? Vastus tuli kiiresti: päikesepillid.

"Päikesepillid on moetoöstuse ikooniks," selgitab Thomas. "Sa näed läbi nende maailma. Minu mõte oli läbi päikesepillide oma sõnumit levitada. Tahtsin tõestada, et suudame toota kvaliteetseid päikesepillide täiesti teistsuguste tootmisprotsesside ja materjalide kaudu." Karün on selles edukas olnud.

MOEIKOONI TAASLEIUTAMINE

Praeguseks on Karün välja tulnud kolme eksklusiivse kollektsiooniga. Iga kollektsiooni iseloomustab peen disain ning ainulaadsed raamid, mis on valmistatud ebatavalistest materjalidest. Esimene kollektsioon oli tehtud Patagoonia metsade maha langenud puudest. Teise kollektsiooni raamid valmistati ookeani jäetud kasutatud kalavõrkudest. Uusim kollektsioon kasutab vanu teksasid, mis on kokku kogutud prügilatest.

Millest Karün materjalide valimisel lähtub? "See võib kõlada klišeena, kuid materjal valib meid ise," vastab Thomas. Me ei passi niisama ja mõtle, kuidas inimeste tähelepanu püüda. Selle asemel otsime

reostusallikaid ning uurime, kas neist saab kvaliteetseid prilliraame valmistada. Näiteks kalavõrgud on valmistatud vastupidavast ja painduvast materjalist, mistõttu me kasutame seda oma spordiprillides. Puit on jäigem ja seda kasutame tavalistes päikeseprillides."

KOHALIK TARKUS

Karün ei paista silma ainult ebatavalise materjalivaliku poolest. "Karünis püüame kogu tootmisahela toimimist muuta. Me ei tooda vaid päikeseprille taaskasutatud materjalidest, vaid tahame muuta ka ettevõtte rolli ühiskonnas. See tähendab, et me

töötame iga tootmisastme kallal, et sel oleks võimalikult positiivne mõju keskkonnale."

Üks positiivsemaid mõjusid on Karünil olnud lähedalasuvatele kogukondadele, kust ettevõtte materjale kogub. Ühtäkki on endistest jäätmetest, nagu kalavõrgud ja langenud puud, saanud väärtuslik sissetulekuallikas, mis jõustab kogukondi ja aitab neil jätkusuutlikumat majandust üles ehitada.

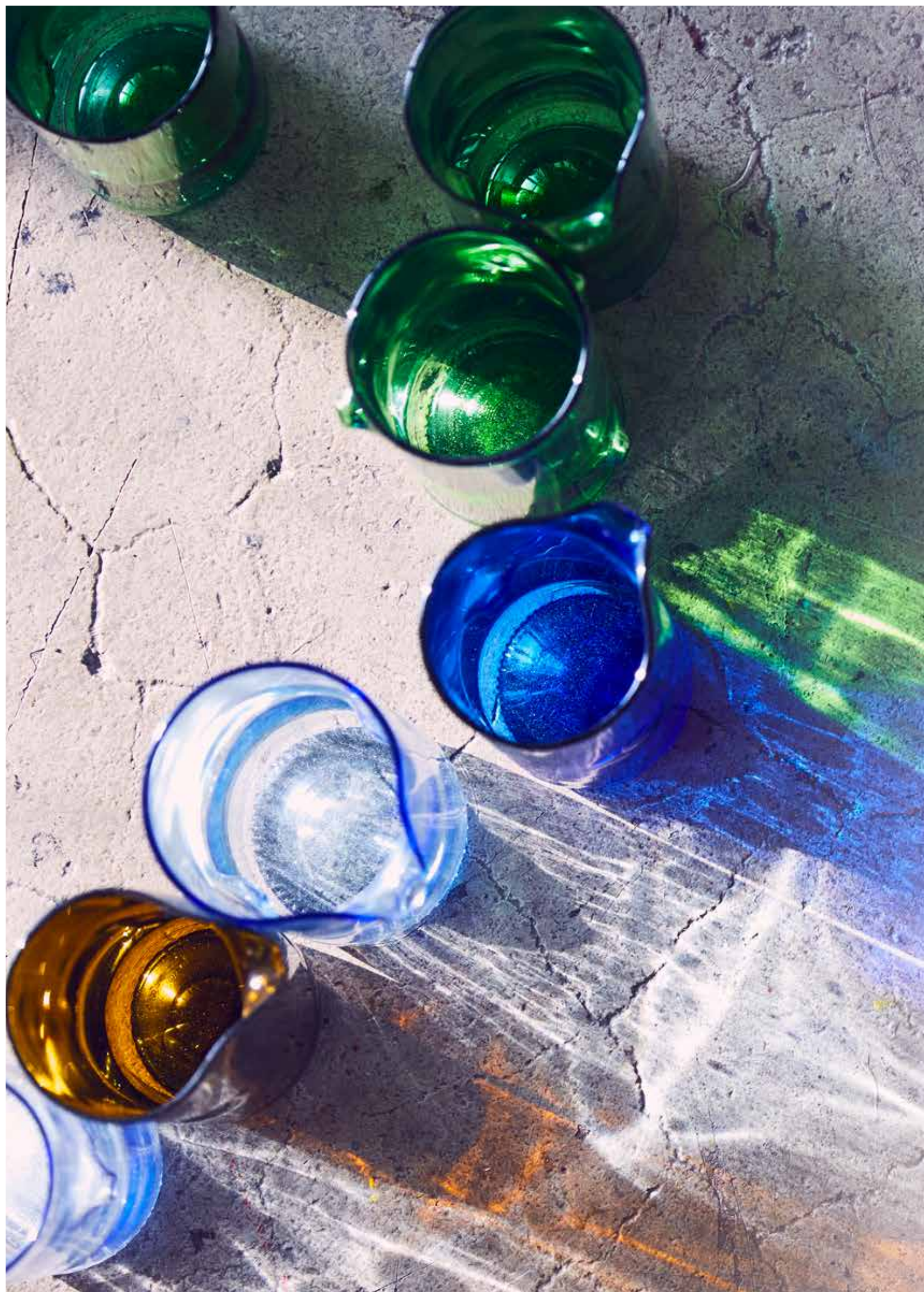
TEEME KOOSTÖÖD

Sellesse suhtub Thomas väga kirglikult. "Vägagi rahuldav on näha, kuidas meie tegevus kohalikku majandust ja inimeste elusid mõjutab. Me oleme väikesed, kuid kui meie näidet imiteerida suurettevõtete puhul, siis võite ette kujutada, millised muutused meid ees ootavad!"

Kollektiivsus tundub olevat Thomase nägemuses tähtsal kohal. Ta mõistab, et ohud meie planeedi keskkonnale on liiga määratud ja keerulised, et nendega vaid üks inimene või riik rinda saaks pista. Ainus võimalus muudatusteks on koostöö.

"See pole kerge ülesanne. Samas on võimatu, et üks inimene, ettevõtte või riik sellega üksi hakkama saaks – kogu inimkond peab koostööd tegema. Aga kuskilt peab alustama. Tahame, et inimesed maailma uuest vaatepunktist näeksid. Selmet end loodusest eristada, nagu meil oleks õigus seda omada ja kasutada, tuleks meil end osana loodusest näha. Usun, et kui me ümbritsevat sellise pilguga nägema hakkame, kaob enamus probleemidest." ■

SÕNUM PUDELIS

JESPER JENSEN, KLAASIKUNSTNIK

Oleks päris igav, kui me kõik elu samamoodi näeksime. Inimestega, nagu klaasikunstnik Jesper Jansen, pole selleks aga erilist lootust. Kus teised näevad prahti, näeb Jesper tulevast kunstitaiest.

TEKST / FOTOD // KENNETH ANDERSON / PATRIK JOHÄLL

Kell lööb 6.30, kui seisame häguste silmadega ühel Berliini kõrvaltänaval. Üks mees jalutab koe-raga, teine teeb hommikujooksu. Sellele vaatamata linn alles magab. Just siis äratav uniseid tänavaid klaaspudelite kõlksumine. See on meie äratushelin. Meie päev on alanud.

IGAPÄEVASTE ASJADE UUS ELU

Jesper Jensen väntab meie suunas oma kolmerattalise kaubarattaga. Esiratta kohale on kinnitatud suur kaubakorv. Selle sees on suur kast klaaspudelitega. Need pudelid on Jesper oma hommikusel sõidul linnast kokku kogunud. Tema päev algas ammu enne meie oma ja nüüd on ta teel koju.

Aga miks ta hommikul enne kukke ja koitu ärkab, oma vana ratta selga hüppab ja Berliini tänavatele suundub? Jesper on klaasikunstnik ja tema kogutud pudelid saavad varsti uue elu lähedate joogiklaaside, ainulaadsete kannude ja elegantsete vaaside näol.

MISKI EI LÄHE RAISKU

“Väntan igal hommikul mööda tänavaid ja kogun tühje veinipudeleid. Seejärel ma puhastan ja lõikan neid ning kuumutan ja painutan nad selliseks nagu soovin.” Jesperi suust kõlab kõik nii lihtsana. Loomulikult on tegu väga keerulise protsessiga, milleks on vaja teadmisi ja oskusi. Iga samm on hoolikalt läbi mõeldud, isegi pudelite valimine.

“Ma ei korja igasuguseid pudeleid,” selgitab ta. “Ma hoidun pandipakenditest, mida saab poodi tagastada. Vastasel juhul sekkuks ma toimivasse süsteemi ja seda ma ei taha.” Selle asemel töötab Jesper ainult pudelitega, mida tavapäraseid kanaleid pidi taaskasutada ei saa. Sel moel tagab ta, et miski ei läheks raisku.

KODU ON SEAL, KUS ON KUNST

Jesper kutsub meid oma stuudiosse, kus kohtume tema elukaaslase Laura ning nende kahe tütreaga. Stuudio on samal ajal ka perele koduks. Kui saabume, on hommikusöögi aeg. Jesperi ja Laura noorem tütar sööb putru. Vanem tütar Alba aga riietub lasteaeda minekuks. Mida ta täna kannab? Lõvikostüümi loomulikult! Lõpuks võidab Alba vaidluse ja Jesper aitab talle kostüümi selga. Samal ajal selgitab ta, kuidas ta ligi kümne aasta eest oma Taani kodust Berliini kolis.

“Kasvasin üles Taani maapiirkonnas. Enamus minu tuttavaid tegeles käsitööga. Nad valmistasid asju oma kätega ja olid selle üle uhked. Kahjuks seda tänapäeval enam eriti ei kohta, sest kõike toodetakse tehastes. Selle traditsiooni kadumise nägemine mõjutas mind. Sellepärast ma annangi endast parima, et toota kvaliteetseid asju, mida inimesed saavad kasutada, väärtustada ja pikka aega hoida.”

JESPERI LOOMINGUSÄDE

Jesper õppis Rootsis Orreforsis rahvuslikus klaasikoolis – Orrefors on kindlasti paljudele Volvo omanikele tuttav nimi. Seejärel kolis ta Norrasse Bergenisse, kus elas ligi kolm aastat. Norras töötas ta end assistendist klaasipuhujaks. Norrast lahkusdes reisis ta Hispaanias ja Portugalis. Samuti veetis ta suved Taanis Bornholmi saarel klaasipuhuja assistendina töötades.

Kuigi selle perioodi kogemused õpetasid Jesperile palju, ootas ta aega, mil saaks iseenda projektidega alustada. Niisiis hakkas ta otsima väljakutset, mis teda loomingulisust sütitaks.

“Tundsin, et jõudsin punkti, kus ma õpipoisina enam end ei täiendanud. Teistele töötamise asemel tahtsin ma iseennast väljendada. Selleks pidin oma projektidega algust tegema.” Nii kolis ta tagasi Taani ning omandas disainikraadi Taani Kuningliku Akadeemia Kunstide, Arhitektuuri, Disaini ja Konserveerimise koolis. Siin õppides kutsuti Jesperit osalema võistlusel, mille organiseerijaks oli Taani Kultuuriministeerium.

“Võistlusele oodati projekte, mis on seotud jätkusuutlikkuse ja keskkonnaga. Tol ajal eksperimenteerisin kuuma klaasiga, kasutades minimaalselt ressursse. Esitasin oma projekti ja võitsin. See inspireeris mind ja mõistsin, et võin seda teha elukutsena.”

HINNA MADALAL HOIDMINE

Klaasiga töötamine võib olla üpris kulukas nii kunstniku rahakotile kui ka keskkonnale. Näiteks klaasipuhujad peavad oma klaasisulatusahje hoidma pika aja vältel kõrgetel temperatuuridel. Võib ette kujutada, kui palju energiat see nõuab. Kasutatud pudelite päästmisel prügist hoiab Jesper nii rahalised kui ka keskkondlikud kulud madalal.

“Ma klaasi ei puhu,” selgitab ta. “Seega ei pea

ma ahjudes pidevalt kõrget temperatuuri hoidma. See tähendab, et mul kulub palju vähem energiat, kui traditsioonilistel klaasipuhujatel.”

Jesperile ilmselgelt meeldib tema ebatraditsiooniline lähenemisviis ja tundub, et ta on leidnud oma inspiratsioonisädeme, mis aastate eest puudus.

“Mulle meeldib mõte, et võid prügi hulgast leida eseme ning järgmisel päeval on sul käte vahel kvaliteetne toode. See tõestab, et igapäevastest asjadest on võimalik valmistada midagi kasulikuks ja püsivaks.”

LOOMULIK ELU

Käesoleval ajal võib Jesperi disaine leida kunstinaistelt ning hinnatud restoranidest, hotellidest ja butiikidest Saksamaal. Üks tema töödest on leidnud prestiižse koha isegi Berliini Dekoraatiivkunsti Muuseumi “100 klassiku” näitusel. Kunsti puhul ei kannusta teda aga tähelepanu, vaid kirg keskkonna ja jätkusuutlike eluviiside suhtes.

“Olen pärit hipide perekonnast. Kasvatasime ise puu- ja köögivilju ning sõime kohalikku toitu. Olen õnnelik oma praeguse elu üle, see on mulle loomulik. Praegu korjan lihtsalt õunte asemel pudeleid.” ■

“Olen õnnelik oma praeguse elu üle, see on mulle loomulik. Praegu korjan lihtsalt õunte asemel pudeleid.”

MAAGILINE PAIK

Volvo Carsi tehase külastamine ettevõtte kodulinnas Göteborgis annab hea ülevaate, millise kvaliteedi, hoole, meeskonnatöö ja tarkusega töösse suhtutakse. Vaatasime ringi tootmisliinil, tutvusime Volvo töömeetoditega ning saime teada, kuidas sinu armastatud auto konveierilintidel kuju omandas.

1964. aastal, kui tehas avati, oli see suurim Põhjamaades, kuid tänapäeval on algupärasest hoonest säilinud vaid seinad. See on enam kui kilomeetri pikkune läbi kogu tehase kulgev koridor ja siin töötab rohkem kui 6000 inimest.. Iga päev väljub liiklusesse umbes 1200 autot ning kõik nad tehakse tellimuse peale.

Volvo Carsi Göteborgi tehas on imetlusväärne tulemus täpsest planeerimisest ja mastaap-
sest ehitustööst. Veetes päeva tehases ringi jalutades, saad selge ülevaate, kuidas su auto lehtmetailist ja ladudes paiknevatest tükkidest kuju omandab. Samal ajal saame palju teada meeskonnatööst, professionaalsusest ja töökultuurist, mis on andnud linnale veel ühe asja, mille üle uhkust tunda.

Paljude hoonete ja töökodade vahelt leiad restorane, kohvikuid, poode ja kontoreid ning eelkõige inimesi. Inimlik puude on ideaalse auto ehitamisel väga oluline. Masinate juhtimise ja detailse töö tegemise kõrval jälgivad siin töötavad inimesed töö ja autode kvaliteeti. ■

01

PRESSI ALL

Pressitöökoda on tehase kõige lärmakam ja tööstuslikum osa. Siin keritakse lahti ligi 20 tonni kaaluva žiletti-teravad lehtmetailid, lõigatakse ning surutakse vormi. Töötajad jälgivad, et see protsess kulgeks sujuvalt ning samal ajal parandavad nad ebakorrapärasusi ja lõpetavad töid, milleks masinad pole suutelised. Siin hakkame märkama volikku tööviisi, kus iga töötaja annab oma tööjärje üle alles siis, kui nad on kindlad, et see on täiesti valmis. Jupid liiguvad seejärel edasi töökotta personaalse kvaliteedikontrolli "linnukesega".

02

KERETÖÖD

Robotkeevitajad, automatiseeritud sõidukid ning mehaanilised käed panevad tükkidest kokku autokere. Inimesed, kes siin töötavad, tegelevad detailidega, nagu punktkeevitus ja kvaliteedikontroll. Raskusi tõstavad masinad. Selles tehaseosas saavad autod raadiosagedusliku isikutunnistuse, mis dikteerib auto värvi ja varustuse. Siin sünnibki tellimustööna valmistamise tunne, mis ka ülejäänud tootmisliini iseloomustab.

03

VÄRVIME MUSTAKS

Värvikoda on puhas ja kohati vaiksem kui ühelt tehaseelt oodata võiks. Siin sukeldatakse šassii pikka keemilisse vanni, mis meenutab midagi autopesula ja ameerika mägede vahepealset. Kui raam on kuivanud, tuuakse see suurde ja eredalt valgustatud lattu, kus lisatakse käsitsi kinnitused. Lõpuks värvitakse see nii värvipritsirobotite kui ka inimkäte poolt.

04

NÜÜD KÕIK KOOS

Värvitud šassii suundub montaažiliinile ning tehase ühes silmapaistvaimas, niinimetatud abielukohas, liidetakse see mehaaniliselt kere külge. Siit alates on kõik töötajate kätes. Autot liigutatakse tehases ühest kohast teise ning sellele kinnitatakse kõik detailid alates ratastest kuni tahavaatepeegliteni välja. Robotid teevad siiski ära raskema töö. Kuidagi rahuldustpakkuv on vaadata, kuidas graatsiline robotkäsi armatuurlaua ja aknad mõne sekundiga paika paneb. Autoehituses aga osaleb nii palju inimesi, kes kontrollivad, et kõik oleks korras ja turvaline ning see paneb mõistma, kui palju hoolt ja tähelepanu ühe auto valmistamine nõuab.

Lõppkontrollis istuvad inimesed autos, katsuvad liitekohti, kontrollivad tahavaatepeegleid ja testivad turvavööid. Kõik see tekitab elevust. Eelkõige aga kinnistub mulje, et hoolimata tuhandetest robotitest ja masinatest, mis raskemate tööde puhul abiks on, on need autod siiski inimeste valmistatud.

KUS SÜNNIVAD SUURED IDEED

EIGG: ÜK KESKKONNASÕBRALIKEM SAAR

Šotimaa läänerannikul asub Eiggsi saar. 1997. aastal ostsid Eiggsi elanikud saare maaomanikult välja ning võtsid tuleviku enda kätte. Sellest ajast alates on nad innovatsiooni ja meelekindluse läbi kogukondlikud hüved enda kasuks toimima pannud ning Eiggist Ühendkuningriigi kõige keskkonnasõbralikumaks saareks loonud.

Uhke üksindus, mis tuleneb eraldatusest ülejäänud riigist... selles saarelu seisnebki. Eiggi elanike jaoks on eraldatus aga reaalsus. Eigp pole kunagi olnud ÜK riiklikku elektrivõrku ühendatud. Palju aastaid oli elanikel kaks valikut – kas toota ise diisलगeneraatorite abil elektrit või saada ilma hakkama. Väga lihtne valik, kuid vahest mitte nii praktiline ja keskkonnasõbralik. 2008. aastal juhtus aga midagi, mis elu sel väikesel Šoti saarel igaveseks muutis.

EIGG SAAB ELEKTRI

2008. aastal varustas kohalik elektritetevõtte Eigg Electric esimest korda ajaloos saart elektriga terve ööpäeva. Üleöö muutus elu saarel lihtsamaks ning samas oli tegu esimese sammuga saare CO₂ emissioonide vähendamisel, mis kulmineerus Eigg'i nimetamiseks ÜK keskkonnasõbralikumaks saareks. Päris hea saavutus kohale, kus elab vaid veidi üle saja inimese.

Nimelt pole Eigg Electric tavaline elektriettevõte. Seda omavad, halda-

vad ning hooldavad saareelanikud ise ning tegu on esimese elektrivõrguga maailmas, mille jõuallikaks on taastuvate energiaallikate kombinatsioon – vesi, tuul ja päike. Kogu Eiggi elektrifitseerimisprojekt plaaniti nii, et sellest oleks kasu nii saarele kui ka selle elanikele – kasutatakse ainult taastuvaid energiaallikaid ning ka kaablid paigaldati maa alla, et õhuliinid ei rikuks Eiggi loomulikku ilu.

KÕIK ON OSA PLAANIST

Pärast seda, kui Eigg Electric hakkas ligi kümme aastat tagasi saarele pakkuma puhast ja stabiilset elektrit, on kohalike eestvedamisel käivitunud veel hulk nutikaid ja rohelisi ettevõtmisi. Nende sekka kuuluvad lihtsad, ent efektiivsed ideed, nagu kivisöe asemel puidu kasutamine, komposteerimine ja vahetuspunktide korraldamine, kus kohalikud annetavad või vahetavad riideid ning majapidamistarbeid, mida neil enam tarvis pole. Kuid välja on mõeldud ka erilisi ettevõtmisi, nagu märguandesüsteem, mis annab Eiggil

elanikele teada, kui mõni taastuvenergiaallikatest on langenud madalale varustamistasemele.

Kui saare elektritiim märkab, et üks või rohkem energiaallikat ei anna piisavalt energiat, pannakse infotahvlitele üles punane märk ning kõigile elanikele saadetakse e-mail, milles palutakse elektrit vaid hädapärast kasutada. Kui energiaallikas on piisavalt taastunud, vahetatakse punane märk rohelise vastu ning kõigile saadetakse uuesti e-mail, et teatada olukorra normaliseerumisest. Kuid kogu see jutt märkidest tekitab küsimuse, kas Eiggil ka autosid leidub.

ROHELISEM LIIKUMISVIIS

Eigg on väike koht – saare pindala on vaid 31 ruutkilomeetrit, kuid inimestel on siiski vaja ühest kohast teise saada. Nagu enamik meist, annavad ka Eiggil elanikud endast parima, et nende autod oleksid võimalikult keskkonnasõbralikud.

Ainult Eiggil elanikud võivad saarele auto tuua. Kohalikel on plaanis püsti panna ka autode jagamise klubi Eiggil ja naabersaarte vahel. See jagamisskeem võimaldaks inimestel klubi kaudu endale vajalikuks ajaks

auto broneerida, nii pole vaja autot ise osta. See vähendaks autode hulka liikluses ja needki saaks välja vahetada madala emissioonitasemega sõidukite vastu.

Autode jagamise ja alternatiivsete liikumisviiside, nagu jalgrataste propageerimise kõrval toodavad kohalikud ka ise biokütust praadimisõlist. Seda

kasutatakse ühissõidukites. See toimib sama hästi nagu tavaline kütus, kuid on odavam ja ei tooda uusi CO₂ heitmeid.

“Läbi innovatsiooni ja meelekindluse on Eigg muutunud Ühendkuningriigi keskkonnasõbralikumaks saareks.”

SÄRAV NÄIDE

Kõige keskkonnasõbralikum liikumisviis peitub loomulikult Eiggil kõige hinnalisemas varas – elektris. Juba minevikus on Eiggil katsetatud ülikergeid elektriautosid. Kahjuks jäid autod hätta karmil maastikul ja kruusateedel, mis inimeste majadeni viivad. Kuid nüüd on hübriidtehnoloogia edasi arenenud ning täiselektriliste autode ajastu käega kat-

suda. Tundub, et pole kaugel aeg, mil Eiggil kasutatakse taas ainult elektrit ning keskkond muutub veelgi rohelisemaks paigaks, kus elada ja reisida.

Tugeva kambavaimu ning austusega keskkonna ja saareelu vastu on need väikese Šoti saare elanikud meile kõigile säravaks eeskujuks. ■

A portrait of a middle-aged man with grey hair and a beard, wearing glasses and a dark blue patterned shirt. He is leaning against a dark blue vertical bar. The background is a solid dark blue.

NORDIC NOIR

TEKST / FOTOD // KENNETH ANDERSON / CHRISTOPHER HUNT

Enam kui kümnendi on Nordic Noir'i nime all tuntud krimikirjandusfenomen juhtinud rahvusvahelisi bestsellerite edetabeleid ning naelutanud vaatajaid üle maailma telerite ette. Kohtusime Rootsi krimikirjaniku Hans Rosenfeldtiga, kes on teleseriaali "Sild" autor, et arutleda Rootsi salapärase külje üle.

Tasakaalukad blondide juuste ja siniste silmadega pikakasvulised inimesed. Väikesed puidust suvilad. Meiupuud ja keskööpäike. Need on vaid mõned märksõnad, mis inimestele Rootsiga seostub. Kuid on olemas ka teistsugune Rootsi: vaenulik koht täis mõrvu, müsteeriume ning intriige. Koht, kus elust tüdinenud detektiiv kulutab oma seesmiste deemonitega võitlemiseks sama palju aega kui kuritegevusega võitlemiseks. Sellist Rootsit külastad sa enimmüüdud krimiromaanide lehekülgedel, mis on maailmas saanud tuntuks kui Nordic Noir.

ESIMENE PEATÜKK: JUHUSLIK KOHTUMINE

Maj Sjöwall ja Per Wahlöö kohtusid 1961. aastal, töötades ajakirjanikena samale kirjastajale. Inspireerituna ameerika kriminaalromaanimeistrite Raymond Chandleri ja Dashiell Hammetti loomingust, hakkasid nad looma rootsiliku kiiksuga krimilugusid.

Vahemikus 1965–1975 kirjutasid Sjöwall ja Wahlöö koos kümme raamatut, mille peategelaseks oli Rootsi politseiurija Martin Beck. Kümneni jooksul kasutasid Sjöwall ja Wahlöö Becki, et peegeldada Rootsi ühiskonda. Iga raamat dokumenteeris muudatusi, mida nad Rootsi ühiskonnas nägid ja kirjeldasid muutusi sotsiaalses, poliitilises ning majanduslikus kliimas. Autentne, hoolika eeltööga ning peene detailitunnetusega – selline oli uut tüüpi kriminaalkirjandus. See on Nordic Noir.

TEINE PEATÜKK: UUS LAINE

Kahjuks Per Wahlöö 1975. aastal suri. Viimane Becki romaan ilmus samal aastal. Sellest ajast on Sjöwalli ja Wahlöö looming olnud paljudele Rootsi krimikirjanikele eeskujuks. Kirjanikud, nagu Henning Mankell, Stieg Larsson ja Camilla Läckberg on kasutanud Becki mudelit ning selle abil Nordic Noir'ile rahvusvahelist tuntuks kogunud.

Ka Hans Rosenfeldt, kes on rahvusvaheliselt tunnustatud krimisarja "Sild" autor, on saanud inspiratsiooni Sjöwalli ja Wahlöö loomingust. "Sjöwall ja Wahlöö olid teerajajad," ütleb Hans. "Nad muutsid politseinikud inimesteks ja löid kriminaale, kes polnud lihtsalt ühepalgelised koletised. Nad löid tegelaskujusid, kelle kohta tahtsid rohkem teada saada ja hiljem uuesti kohata."

Hansu sünnikohaks on Borås Göteborgi külje all, kus ta kasvas üles Briti ja Ameerika krimisarjade, Rootsi krimiromaanide ning Stephen Kingi lugudega. "Kasvasin üles Briti ja Ameerika krimisarju vaadates. Samuti lugesin palju Rootsi kriminaalromaane – kõike alates lastele mõeldud detektiivilugudest kuni Sjöwalli ja Wahlöö teosteni välja. Mu vanemad ei seadnud piiranguid, mida ma võisin lugeda või vaadata, nii et mul olid vabad käed."

KOLMAS PEATÜKK: SAATUSE KEERDKÄIK

Pärast kooli lõpetamist soovis Hans saada näitlejaks, kuid ta teadis,

et pole piisavalt andekas ja hakkas hoopis kirjutama.

Ta hakkas Rootsi raadiole ja televisioonile stsenaariume kirjutama. "Mõistsin, et seda ma tahangi teha. Mulle meeldib luua väljamõeldud maailmu, kus ma kontrollin kõiki tegelaskujusid ja situatsioone. On tore vahelduseks jumalat mängida."

Järgmiseks otsustas Hans, et võiks koos oma sõbra, Rootsi kirjaniku ja režissööri Michael Hjorthiga detektiivromaanide kirjutada. "Oli 2000ndate

alguse detektiivromaanide buum ja kõik kirjutasid selliseid raamatuid. Ka meie mõtlesime, et kui raske see siis ikka olla saab. Hans ja Michael on nüüdseks koos viis raamatut välja andnud ning kuues ilmub 2018. aasta sügisel.

NELJAS PEATÜKK:

KRIMINAALNE TRADITSIOON

Kuigi krimiromaanide kirjutamine polnud tal kunagi plaanis, on Hans nüüd Nordic Noir-i üks originaalsemaid hääli. Aga miks nii paljud

Rootsi kirjanikud kuritegevusele pühenduvad?

"Rootsis on kriminaalromaanid saanud osaks traditsioonist," ütleb ta. Ja see on tõsi. Ükski Rootsi püha ei oleks sama ilma detektiivisarjadeta, mis telekava täidavad. Rootsis korraldatakse lausa rahvusvahelist krimikirjutamise festivali "Crimetime Gotland", kuhu inimesed üle kogu maailma kirjanikega kohtuma, õpitubadesse, müsteeriume lahendama ning filme vaatama tulevad.

"Rootsil on omad vead, kuid siin saame vabalt oma aja ja energia loominguks tegevusse suunata," ütleb Hans. "Kriminaalromaanid on nagu peeglid, mis peegeldavad meid endid ja ühiskonda ning dokumenteerivad praegust aega."

VIIES PEATÜKK:

TEISTSUGUNE VAADE PEEAEGU TÄIUSLIKELE INIMESTELE

Väikese riigi kohta on Rootsi saavutanud tohutut edu bestsellerite edetabelites ning rahvusvahelisel telemaastikul. Milles siis saladus peitub? "Rootslased on huvitavate tegelaskujude ja süžeede loomisel osavad," selgitab Hans. "Teised riigid näevad meid ideaalse ühiskonnana, kus kõik elavad harmooniliselt. Seega on neil huvitav lugeda, kuidas me Rootsi elu hoopis teisest küljest näitame."

Peene detailitunnetuse, lihtsa keelekasutuse, sünge meeleolu ning aeglase, metoodilise tempoga Nordic Noir on enamusest kaasaegsest krimikirjandusest peajagu üle. Tulemuseks on lood, millesse peab süvenema, esitama uusi küsimusi ning varuma kannatust. Need lood nõuavad emotsionaalset investeeeringut. Tasu on aga seda väärt.

Tundub, et Nordic Noir žanrina hoiab lugejaid veel kaua enda küttes, sest andekaid kirjanikke, kes soovivad keskööpäikese maa varjukülgi avastada, lisandub aja jooksul pidevalt. ■

RAN NI KU LO OD

TEKST / FOTOD // MATT O'LEARY / MARCEL PABST

21

LUGU

Sõites Kirde-Rootsis mööda E4 kiirteed, näed umbes poolel teel Härnösandi ja Örnköldsviki vahel Docksta linnakest. See on väike koht, kus on vaid mõnisada elanikku, sussitehas ja tore kohvik, kust saad suure taldrikutäie pannil praetud kala. Nende kõrval, kiirtee väljasõidul, mida markeerib inimsuurune multikatrolli väljalõige, on tilluke kogum maju ja tänavaid, mil nimeks Berg – rootsi keeles tähendab see mäge. Mille jalamil see väike külake asub? Auhinda äraarvamise eest ei saa.

Selle väikese mäe, Skulebergeti otsa tasub ronida. Lähed läbi tiheda männimetsa, üle sammaldunud kivide. Poolel teel muutuvad puud hõredamaks ja kivid annavad teed rahnudele, mis eenduvad ja moodustavad kaljusid. Mäenõlv on pikitud mustika- ja pohlapuhmastega ning ebamaise välimusega punaste kärbseseentega. Helkivad veesilmad püüa-

vad valgust. Tundub, nagu oleks sattunud filmivõttele või mõnda pilti laste muinasjuturaamatust.

Ja kui suunad pilgu kagu suunas, avaneb uskumatu vaatepilt – mägi alaneb, siis kitsas maariba, kaugusesse suunduv künklik poolsaar ja siis ühtäkki meri. Siin ja seal on näha saari, mis näevad välja kui merre tilgutatud mäed. Parema nähtavusega päevadel võid näha erksavärvilisi noolekesi mööda veepinda liikumas. Kajakid. See on üks asi, miks inimesed siia tulevad: et üle rahulike fjordide sõita. Fjorde kaitsevad lainetuse eest nende ümber kõrguvad kaljuseinad.

See koht on paradiis igaühele, kellele meeldib looduses käia. See on nii ilus ja ainulaadne, et see on lisatud UNESCO maailmapärandi nimistusse – üks vaid kahest selles riigis. Tulime siia, et sellest kohast rohkem teada saada, kajakidel üle vee sõuda ja kogeda, mis selle paiga nii ainulaadseks teeb. Tere tulemast Höga Kusteni – Rootsi kõrgrannikule.

TEEKOND ALGAB... SIIT?

Meie reis Höga Kusteni algas väikesest linnast teisel pool Rootsit. Sysslebäck Värmlandis ei ole üldse ranniku lähedal, vaid asub Klarälveni jõe kaldal. See lai looklev jõgi ulatub Vänernini, ühe Rootsi hiigeljärveni. Kuid kaardil on meie jaoks tegu olulise punktiga, sest just siin valmistab Pelle Stafshede oma kajakke.

Pelle firma, Melker Kayaks, valmistab ilusaid paate. Tema kujundust mõjutavad surfi- ja rula-maailmad ning standardne paadidisain. Eluaegne kajakisõitja ning loodusentusiast selgitab, kuidas tema firma alguse sai.

“Kajakisõit tähendab mulle energia ammutamist – see tekitab tunde, et oled elus ja saavutad midagi looduses. Vanemaks saades on raha ja karjääri nõia-ring mulle üha vähem huvi pakkunud. Looduses viibimine ja inimestega tutvumine pani mind mõtlema sellele, mida ma tahaksin vanemas eas teha.”

“Kord olin Norras kajakisõidul ning tegin oma

kogemusest lühifilmi. Saatsin selle kajakitootjale, kuid ei saanud mitte mingisugust tagasisidet. Siis selgitasin, et sõbralikke kliente on tänapäeval raske leida. Nad vastasid, et nad on head töömehed, kuid ei oska klientidega suhelda.”

“Siis mul klikkis. Läksin tehasesse kohale ja ütlesin, et tahan seda tööd teha. See olengi mina. Kas tahate minuga sel teekonnal liituda? Ja umbes kuue kuu pärast olime sõlminud kokkuleppe.”

Nii sündis Melker Kayaks ja Pelle on sest ajast pidevalt rakkos olnud. Kui me kohtusime, oli ta just naasnud rännakult Saksamaalt, kus ta sai oma kajakkide eest auhinna – Coolest Gear of the Show auhinna PADDLEexpol Nürnbergis. Samal päeval oli ta välja tulnud ka bambusest valmistatud rulaseeriaga.

Tema uus soov on iga klient üle mõõta ning talle digitaalselt kajakk disainida, mis on just temale vastavalt kaalutud ja tasakaalustatud. Samuti on ta valmistanud omamoodi niidi

puidujäämetest ning maisitärklise baasil plastist, mida ta kasutab kajakkide 3D-printimiseks. Tulemuseks on justkui rätsepa valmistatud kajakk materjalist, mida saab kasutada sarnaselt plastikule, kuid millel on puidu omadused.

“Tahtsin teha midagi täiesti teistsugust ja astuda välja sellest küllaltki räpasest tööstusest. Otsustasin kombineerida jätkusuutlikkuse ja ilusa disaini, et luua midagi täiesti uut.”

Sysslebackis laenasime oma reisiks Höga Kusteni paar kajakki ja võimatu oli mitte seal erutada, kui Pelle silmis säde süttis.

“Külm vesi, kuum päike. Põhja pool on kogemus hoopis teine. Võimalus minna jäise veega järvele kajakisõidule ning päike soojendab nägu. Imeline on näha merelt kerkivat udu. See piirkond pole ka üleekspluateeritud. Ei pea linnast kaugele minema, et sattuda metsa või matkarajale või vee peale. Väga lihtne on siin end vabaks lasta ja akusid laadida.”

Pelle Stafshede näitab ühe oma jätkusuutliku kajaki prototüübi 3D-mudelit.

OOKEANISÜGAVUNE, MÄEKÕRGUNE

Nii jätsime Sysselebacki selja taha ja suundusime riigi teise otsa Dockstasse. Läksime kajakkidega kohta nimega Friluftsbyn väikese mäe jalamil. Friluftsbyn – “Vabaõhuküla” – on laager loodussentusiastidele, mida juhib Jerry Engström. Jerry ja tema partner Eva, kes edendab kohalikku toidukultuuri ja maaelu, on meie võõrustajad ja saadikud reisil selles piirkonnas, kirjeldades innukalt kohalikke delikatesse alates tunnustatud džinnist parimate loodusest korjatud toiduaineteni. Ühtlasi tunnevad nad iga sentimeetri rannikust ning soovivad meile, kuhu minna, kus matkata, kus süüa ja loomulikult kus kajakiga sõita.

Jerry ja Eva viisid meid kõrgesse vaatepunkti, Högklinteni, umbes kilomeeter sisemaa poole. Kui siin auto mäejalamile parkida ja üles tippu sammuda, avastad sa midagi eriskummalist – 9000-aastase kivise ranna mõnesaja meetri kõrgusel merepinnast. Kivid, mis Högklinteni nõlvu katavad, on siledaks uhitud, ent kaetud sajanditevanuse samblikuga, mis annab neile ainulaadse rohelise marmoreeritud tooni. Seda kivilasundit raamivad mäeküljed, mida katavad kohevad samblad ja sügavrohelised põõsad. Tegu on ilusa ja silmapaistva, vaikse ning unenäolise paigaga.

Tipust avaneb lummas vaade ümbritsevale. Põhja pool hakkab silma kaks asja – Skuleskogeni rahvusparki tihe mets ning Mjältöni mäesaar. Mjältön on Rootsi kõrgeim saar, mille tipp on merepinnast kõrgemal kui kogu Taani. Idas on näha Ulvöni saart, mis on suurepärane paik matkamiseks.

Ulvön on tuntud oma delikatessi surströmmingu poolest, mis on hapendatud räim. Surströmmingut võib pidada omandatud maitseks. Sellel on võimas ja omapärane lehk ja seetõttu on soovitatav konserv avada õues, vee all või sügaval metsas, eemal inimasustusest. Kuid see maitseb suurepäraselt leivaviilul koos sibula, kartuli, juustu ja hapukoorega.

KAITSTUD OHU EEST

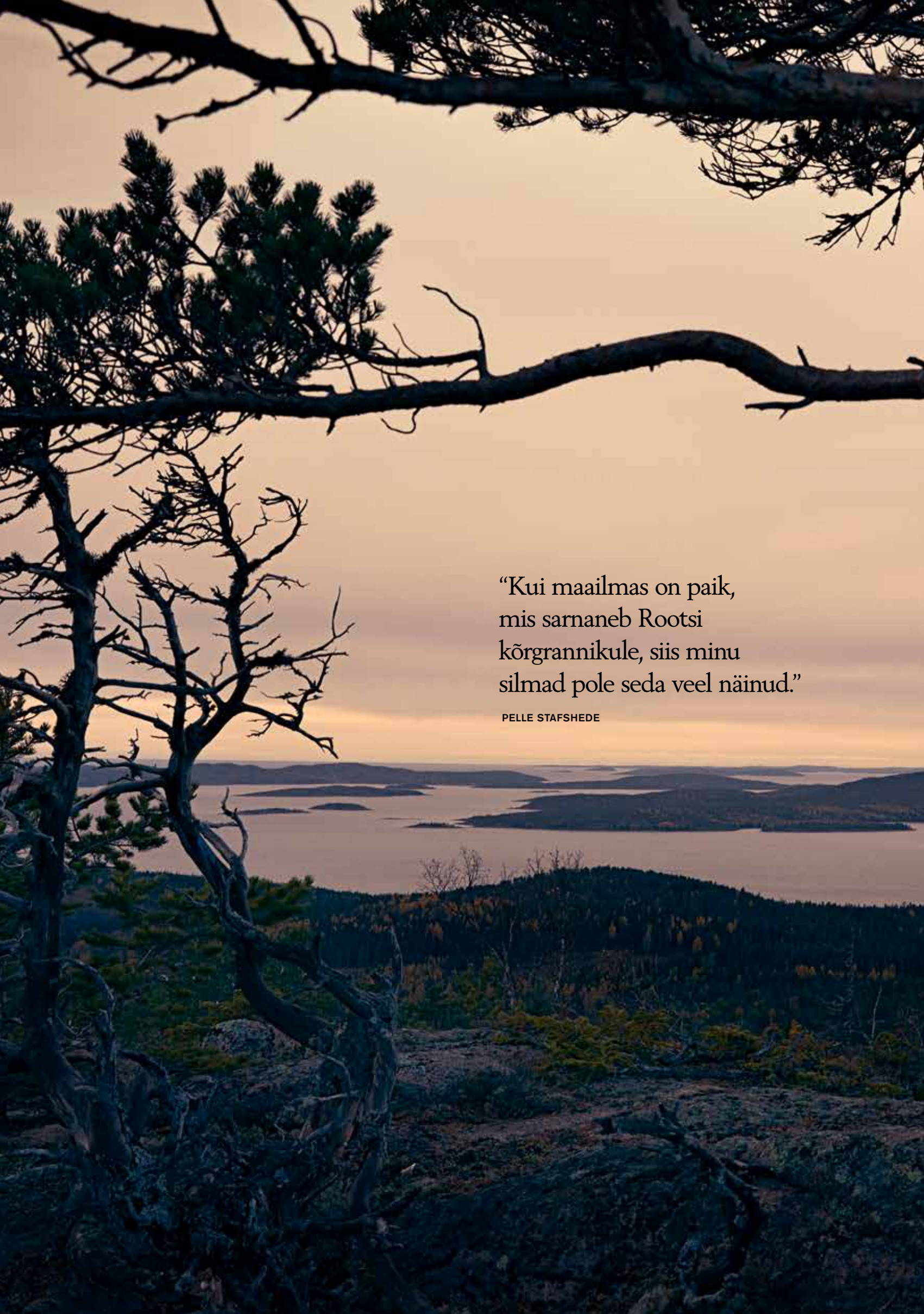
Kõrgete saarte ja rannikujärsakute vahel on sile veepind, mis on ilmastikunähtuste eest kaitstud. Just siin võib kohata kajakisõitjaid. Ranniku-saared moodustavad ideaalse marsruudi kaja-

kisõiduks – kas pikem matk saarelt saarele või ühepäevane retk ümber ühe saare. Selleks ei pea olema professionaal. Kajakisõit siin metsaste nõlvade vahelisel siledal veel on meeldiv ja ohutum kui avamerel.

Skuleskogeni rahvuspark ja Mjältön on suurepärased kohad seiklemiseks. Mõlemast leiab kergesti ligipääsetavad majakesed, kus on võimalik ööbida ning siin-seal on isegi saunu, kus on ideaalne end soojendada ja pärast pikka päeva lõõgastuda. (Aga ole hoiatatud karude eest!)

Kõrgranniku lahesopid moodustuvad kurrulisest rannajoonest, kus asuvad kohad, nagu Norrfällsviken, pika kivise rannaga väike küla. Siin

A scenic landscape photograph taken at dusk or dawn. In the foreground, the dark, silhouetted branches of a pine tree frame the left and top of the image. Below the branches, a dense forest of evergreen and deciduous trees covers a hillside. In the middle ground, a large, calm body of water, likely a lake or a wide river, stretches across the horizon. The water reflects the soft, warm light of the sky. In the background, rolling hills and mountains are visible under a pale, hazy sky. The overall mood is serene and contemplative.

“Kui maailmas on paik,
mis sarnaneb Rootsi
kõrgrannikule, siis minu
silmad pole seda veel näinud.”

PELLE STAFSHED

koguvad meie kajakid rahuliku halli veepinna peal hoogu. Ühes suunas on rannajärsak, mis on kaetud metsaga, kust hääled vastu kajavad. Teises suunas on kivine rand roostevärvi, roheliste, täpiliste ja marmoreeritud kividega, kus on võimalik veest väljuda ja puhata.

PIKK RAND

Kes tahab Höga Kusteni ainulaadset maastikku kogeda, võib alustada Storsandist. Storsand asub kohas nimega Nordingrå, mida Jerry kirjeldab kui üht peamist sihtkohta selles piirkonnas ühes Skulebergeti, Skuleskogensi rahvusparki ja Ulvöniga. Algajad ja kesktasemel kajakisõitjad aga võiksid avastada dramaatilist Norrfjärdenit Skulebergeti lähedal.

Höga Kusteni kallastel roomab mets veepiirini välja. Männid kasvavad otse rannas, juured moodustamas pilkupüüdvaid kujundeid kuldse liivas. On veider ja samas kuidagi väga rootsilik hingata sooja mereõhku, jalge all käbid ja okkakuhjad.

Kajakidega vetteminek Storsandis on lihtne tänu pikale liivarannaribale. Samuti demonstreerib see, mille poolest see paik kõige paremini tundub on – et sellised maastikud on kõigile avatud. Pargid auto ja oled viie minuti kaugusel loodusest, ilust ja vaikusest. Meie võõrustaja Jerry kirjeldab Storsandi kui "üks kolmest enimkülastatud paigast Höga Kusteni" selle ligipääse-

KUUS PARIMAT KÕRGRANNIKUL

Eva Jilkén ja Jerry Engström tunnevad Höga Kusteni kui oma viit sõrme. Nema kaks on Friluftsbyni (friluftsbyn.com) taga ning propageerivad aktiivselt seda piirkonda: Jerry näeb vaeva, et rohkem inimesi kõrgranniku avastaksid ning Eva ettevõtmised on pühendatud piirkonna toidukultuurile. Kellelt siis veel kohalike kogemuste kohta pärida? Nii nad vastasid...

JERRY: Kindlasti mine matkama – Skulebergetile, kui otsid ühepäevast matka või siis Skuleskogeni rahvusparki. Seda peab nägema.

EVA: Parimateks maitseelamusteks siin Höga Kustenis pead külastama Hernö Gini (hernogin.se): sealt leiad maailma parima džinni, mida toodetakse väikeses punases maamajas Härnösandi lähedal.

JERRY: Samuti võid praamiga minna Ulvönile, kus saad nautida näiteks surströmmingut, kohalikku hapendatud räime.

EVA: Ulvönil asub ka suurepärase hotell ja restoran (ulvohotell.se), kus pakutakse toite, mis on maitsestatud kohalike maitsetega.

JERRY: Kui soovid kergelt lõõgastavat päeva, soovitan sõita ringi Nordingrå poolsaarel. Sealt leiad väikesi kohvikuid, restorane ja õuemüüke.

EVA: Kui soovid tiptasemel toitu, peaksid külastama restorani nimega Linnéa & Peter (linneaochpeter.se) Örnsköldsvikis. Saad kindlasti suurepärase maitseelamuse mugavas ja lõõgastavas keskkonnas.

tavuse tõttu. Kajakisõidu kõrval on siin hea kaitsealuses metsas matkata või marju korjata.

Tuleb ära märkida, et kuigi vesi on rahulik ja ahvatlev, asud siiski Põhja-Rootsis. Aerutamisel võib kergelt külm hakata. Vee peal olles on hea ja lausa luksuslik teada, et lähedal on su auto, mille oled nutitelefoni kaudu soojenema pannud. Metsikus looduses viibimine on veelgi peibutavam, kui tead, et oled vaid paari minuti kaugusel varvaste soojendamisest.

MITTE KUSKIL MUJAL MAAILMAS

Meie teekonna alguses, enne kui Sysselebackist oma uute kajakidega lahusime ja kõrgrannikule suundusime, istusime maha ja jõime Pellega kohvi, et oma plaane arutada. Üks asi, mida ta ütles, saatis meid kogu tee: "Kui maailmas on paik, mis sarnaneb Rootsi kõrgrannikule, siis minu silmad pole seda veel näinud."

Rootsis pole puudust ilusatest loodusmaastikest. Ja me nõustume, et Höga Kusten on nende seas ainulaadne. Seda ilmestavad järsud langused ja tõusud maastikus ning see on samas kergesti ligipääsetav. Väga lihtne on nautida jalutuskäiku metsas või rannal, matkata märke või veeta päev või paar rahulikult hallil merepinna aerutades. ■

MOODNE ELEGANTS KADRIORUS

Raua 59

INSPIREERITUD KAUNITEST
METALLIDEST

AVARAD RÕDUD JA TERRASSID

ENERGIASÄÄSTLIK
PÄIKESEPANEELIDEGA HOONE

MUGAV PARKIMINE
MAA-ALUSES PARKLAS

3-AASTANE
EHITUSGARANTII

MÜÜK ON ALANUD!

kaamos.ee/ferro

ÜHEST PUNKTIST TEISE

volvocars.com / collection.volvocars.com

1. TURVAHÄLL kuni 13kg **450 €** 2. SELG SÕIDUSUUNAS TURVATOOL 9-25kg **660 €** 3. TURVATOOL 15-36kg (SELJATUGI + ISTMEKÕRGENDUS) **450 €** 4. TURVATOOL 15-36kg (SELJATUGI + VILLAPOLSTRIGA ISTMEKÕRGENDUS) **360 €**; ISTMEKÕRGENDUS **150 €**

KAELATUGI 90 €
Villatekstiilist ja nubuknahast kate. Värvid beež, must.

SENSUS NAVIGATSIOONITARKVARA
Hind koos paigaldusega **1 690 €**

TAGUMINE PARKIMISKAAMERA
Hind koos paigaldusega **790 €**

EESMINE PIMENURGA PARKIMISKAAMERA
Hind koos paigaldusega **990 €**

RATTAHOIDJA VEOKONKSU KÜLGE (kuni kaks jalgratast) Hind koos paigaldusega **680 €**

ELEKTRILINE VEOKONKS
Hind koos paigaldusega **1 670 €**

KATUSERAAMID
Hind koos paigaldusega **177 €**

VALGUSTUSEGA TAGALUUGI LÄVEPLAAT
Hind koos paigaldusega **560 €**

VALGUSTUSEGA ASTMELAUAD
Hind koos paigaldusega **2 390 €**

SUVEREHVIDE KOMPLEKT 22" 10-KODARAT, TEEMANTLÕIGE 265/35R22 PIRELLI PZERO
Hind koos paigaldusega **6 490 €**

! PANE TÄHELE, ET KÕIK TARVIKUD EI OLE SAADAVAL KÕIKIDELE VOLVO MUDELITELE. VÕTA ÜHENDUST INFO-AUTO VOLVO ESINDUSEGA VÕI KÜLASTA VOLVOCARS.COM, ET SAADA TEADA, KAS KONKREETNE TARVIK ON SINU VOLVOLE SAADAVAL.

SINU MAITSE JÄRGI **VARUSTUSPAKETT**

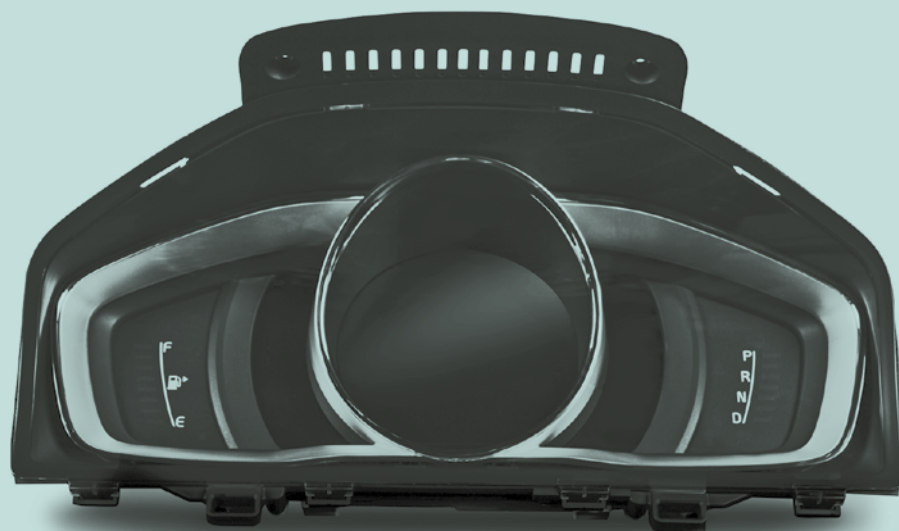
Väljenda end Volvo XC60 varustuspaketi abil.
Kvaliteetsed detailid rõhutavad kui seikluslik, ergutav
ja äge su auto on – isegi paigal seistes.

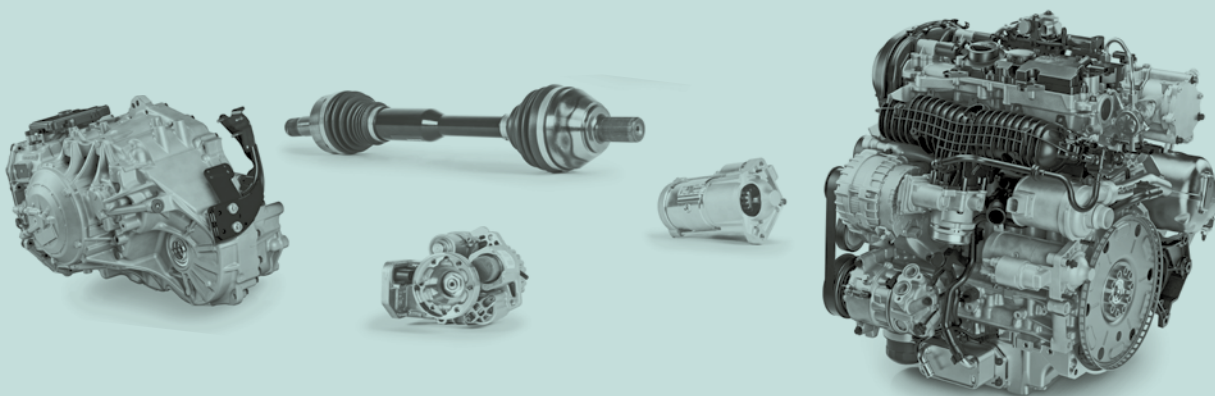
See Volvo XC60 varustuspakett sisaldab kerevärvi tagumist pealesõidukaitseplaati, täiustatud täielikult integreeritud väljalasketorusid ning soliidse välimusega eesmist pealesõidukaitseplaati. Need elemendid täiendavad suurepäraselt auto kuju, andes sellele julge, väljendusrikka ja seiklushimulise stiili.
Pildil on paketi lisaks näidatud 22" 5 kodaraga Double Spoke Black Diamond Cut valuvelgi, mis ei kuulu komplekti.

ASJADE UUS ELU

VOLVO VARUOSADE VAHETUSSÜSTEEM

1945. aastal hakkas Volvo Cars Köpingsis, väikeses Rootsi linnas käigukaste parandama. Ajutisest projektist, mis tulenes sõjajärgsest toormaterjali puudusest, sai peagi püsivategevus, mis rajas teed ühele ulatuslikeumale taastatud varuosade vahetussüsteemile autotööstuses – Volvo Cars Exchange System. 70 aastat hiljem oleme Volvo originaalosade taastamisel veelgi pühendunud, mis on hea uudis sulle, su autole ja keskkonnale.

Oleme liigagi teadlikud, et maakera ressursid on piiratud. Seetõttu peame võimalikult vähe raiskama. Paljudes riikides on prügi sorteerimine muutunud igapäevaelu osaks. Ilma mingigi sorteerimissüsteemita köök on sama imelik kui köök ilma pliidita. Kuigi majapidamisjäätmete sorteerimine tundub meile loomulik, peame siiski endalt küsima, kas ümbertöötlemine on alati parim valik. Mis puudutab Volvo varuosi, on vastus ei.

Mis siis juhtub Volvo autode kulunud osadega, kui on aeg need välja vahetada? Kuhu need lähevad, kui mitte ümbertöötlemisse? Vastus on taastootmine – seda on Volvo Cars juba 70 aastat praktiseerinud.

PAREM, KUI ÜMBERTÖÖTLUS

Kõik Volvo autoosad on valmistatud vastavalt kõige rangematele ohutus- ja keskkonnastandarditele – nii toormaterjalide kui ka tootmisprotsessi osas. Kui käepärast on sellise kvaliteediga autoosad, siis on mõistlik need pärast kulumist taastada, mitte ära visata.

Kui Volvo autodes mingid osad ära kuluvad, siis need võetakse ettevaatlikult lahti ja kui need pole kahjustunud, siis taastatakse need samade standardite järgi nagu originaalid. Pärast taastamist kantakse need Volvo varuosade vahetussüsteemi, kus nad ootavad võimalust liiklusesse tagasi pääseda.

LAHENDUS, MIS SOBIB KÕIGILE

Aga miks me neid lihtsalt ümber ei töötle? Noh, autoosade ümbertöötlemisega seotud protsessid on väga energiamahukad. Autoosade taastootmisega seega vähendame oma mõju keskkonnale. Siin on mõned numbrid ja faktid selle jutu tõestuseks...

Taastoodetud osadele kulub ligi 85% vähem toormaterjali ja 80% vähem energiat kui uutele. Kasutatud osade taastamisega hoiame aastas

kokku ligikaudu 980 tonni terast ja 350 tonni alumiiniumi. CO₂ emissioone hoiame kokku suurusjärgus, mis tekiks Volvo V40 D2 sõitmisel ümber maakera 1326 korda.

Autoosade taastamisest ei võida ainult keskkond, vaid ka sinu auto. Kõik taastatud varuosad vastavad samadele kvaliteedistandarditele ja on samasuguse garantiiga, nagu originaalsed Volvo autoosad. Ühtlasi täiustatakse neid uusimate parameetrite järgi, mis tähendab, et need muutuvad isegi paremaks. Veel on oluline, et taastootmine on väga kuluefektiivne.

MINEVIK, OLEVIK JA TULEVIK

Täna pakub Volvo varuosade vahetussüsteem üht ulatuslikumat valikut taastatud varuosi terves autotööstuses. Varuosi pakutakse autodele kuni 15 aastat pärast tootmist ning nende hulka kuuluvad kõik alates käigukastidest kuni elektroonikani, mis on taastatud originaalilähedaselt.

Samas ei piirdu me taastootmisel vaid mineviku ja oleviku Volvo mudelite autoosadega. Elektrifitseerimine ja hübriidtehnoloogiate kasutamise tõus tähendab, et peame ka tulevikule keskenduma. Volvo Cars on pühendanud aastaid selleks, et uuteks väljakutseteks valmis olla, olgu selleks siis kõrgepingeakud või muud jõuallikakomponendid kahe mootoriga autodes.

TULEVIKUDISAIN

Volvo Carsi taastootmis- ja disainiosakond teevad tihedat koostööd ning investeerivad palju aega, jõupingutusi ja teadmisi uutesse disainilahendustesse, mis võiks tulevikus lihtsustada autoosade lahtivõtmist, kasutades näiteks kruve liimi või keeviliitmike asemel kõrgepingeakude ja muude komponentide kinnitamiseks. See võib näida tühise sammuna, kuid kui kaalul on keskkond, loeb iga samm. Kui arvestada taastootmise plusse sulle, su autole ja maailmale, siis on tõepoolest tegu kõige vastutustundlikuma teega. ■

INIMESED VEIDRATES KOHTADES

URBANISTLIK PASTORAAL

Veokonteineritega täidetud betoonparkla ei ole ilmselt esimene asi, mis sulle farmiga seoses pähe tuleb. Konteaineraegade levikuga linnades võib aga peagi olla keeruline teha vahet parklal ja kapsaaial.

Leafy Green Machine on veokonteineris asuv farm, mille autoriks Bostoni ettevõtte Freight Farms. Need konteinerid on veekindlad, koheselt kasutuseks valmis ja võimelised tootma kaks kuni neli tonni toitu aastas.

Üks konteiner võib kasvatada sama palju köögivilju kui umbes hektar põllumaad. Need töötavad aastaringsest, ilma katkestusteta ka sügis-talvisel perioodil. Neid võib paigutada peaaegu kõikjale ja kohe kasvatama hakata.

Freight Farms sai hiljuti grandit NASAlt, kes usub, et Leafy Green Machine või midagi sarnast võiks ühel päeval kosmoses ja isegi teistel planeetidel toitu kasvatada.

Veel üks maine innovatsioon, mis paigutab taimekasvatuse tiheasustuse keskele, on akvapoonika. Suurtes akvaariumides kasvatatavad kalad toodavad heitmeid, mida saab kasutada köögiviljade kasvatamiseks. Akvapoonika saab muuta kinniseks orgaaniliseks ahelaks – kalad väetavad vees kasvavaid taimi – ning see on ideaalne väikestele taimedele nagu ürdid ja idud, mida kohtad restoranis oma einet maitsestamas ja kaunistamas. Nende taimede linnas kasvatamine vähendab transpordikulusid ja keskkonnamõjusid ning säästab ruumi traditsioonilistele taimemekultuuridele.

Kui mõtled üht parklat silmitsedes, et mäletad, kui siin laius veel põld, siis pea meeles, et varsti võib nii jälle olla. ■

FOTO: TONY LUONG

JAEKAUBANDUSE TULEVIK

MOBY MART

“Poed õitsevad, kui neis on inimesi,” räägib Per Cromwell, Rootsi ettevõtte Moby Mart kaasasutaja. Sellise väite kõrval on raske uskuda, et Per on lagedale tulnud ideega iseteenindavast automaatselt täienevate varudega poeketist, kus puuduvad teenindajad. Lisaks on need poed isesõitvad. Nii ei ole inimesed kunagi kaugel, kui saab nendeni ise jõuda.

Moby Marti taga on idee teha poekülastus mugavamaks. Iga Moby Marti pood saab peatuda ja end üles seada ükskõik millises parklas. Sina lihtsalt astud läbi ja võtad oma asjad, mille eest eelnevalt nutirakenduse kaudu maksid. Rakendus annab teada, kus on hetkel lähim Moby Mart ja annab sulle ligipääsu poele. Kui oled sisenenud, ei tervita sind kassapidaja, vaid hoopis hologramm. Seejärel võid omal kiirusel võtta enda asjad, kartmata pikki järjekordi või et midagi otsa on saanud.

“Järgmised viis aastat toovad kaasa rohkem muutusi jaekaubanduses kui eelnevad viiskümmend,” ütleb Per Cromwell. See on päris julge väide, kuid fakt on, et tehnoloogia areneb kiiremini kui kunagi varem. Uue teh-

noloogiaga kaasnevad uued võimalused. Kuigi iseteenindustehnoloogiad arenevad kiiresti, on siiski veel vähe ettevõtteid, kes neid võimalusi praktikas kasutavad. Selles valdkonnas on Moby Mart teerajajaks.

Kuigi idee kõlab tulevikumuusikana, on juba mitu Moby Marti tegelikult USA teedel, kus nad on valmis pakkuma jahutavat jäätist või kiiret lõunat koosolekute vahel. Plaanis on isegi kasutada droone, et väiksemaid pakke inimesteni toimetada. Need mobiilsed poed hakkavad ilmestama linnaaastikke, kuid aitavad ka väiksematel piirkondadel areneda, pakkudes ligipääsu kaupadele ja ravimitele.

“Tootevalik kujuneb vastavalt nõudlusele. Saame pakkuda mitut väikest

“Järgmised viis aastat toovad kaasa rohkem muutusi jaekaubanduses kui eelnevad viiskümmend.”

PER CROMWELL

poodi elurajoonides nii hommikul, päeval, õhtul kui ka tööajal äride parklates. Poed õitsevad tänu inimestele ja mobiilsus võib kaubandust palju efektiivsemaks muuta,” selgitab Per.

AEGA MUUDEKS ASJADEKS

Koostöös Hefei Tehnikaülikooliga, tunnustatud Hiina ülikooliga, mis keskendub inseneri- ja juhtimisteadusele, on Moby Mart välja töötanud vajaliku tehnoloogia isesõitvate poodide tootmiseks. Eesmärk on muuta kõik Moby Marti poed täiesti autonoomseks ja see tähendab, et need sõidavad ise tagasi kesklattu, kui on kaupa juurde vaja. “Moby Marti rakendus jälgib laoseisu reaajas,” selgitab Per. “Kui mingi

toode saab otsa, siis rakendus teavitab poeomanikku, kes saab puudujäägiga kohe selle tegeleda.”

Selline autonoomsus võimaldab kõikidel poeomanikel (Moby Mart toimib frantsiisina) tegeleda tähtsamate asjadega. “Lihtsalt rahaasjade asemel saab omanik keskenduda muudele asjadele, nagu ettevõtte arendamine, kaubavaliku täiustamine ja müügi kasvatamine,” ütleb Per. Pood, mis on avatud 24/7, 365 päeva aastas.

Ei mingeid teenindajad, ei mingit raha ega kassajärjekordi. Pood, mis on piisavalt nutikas, et ise sõita ja end ükskõik millises parklas üles seada. Tere tulemast jaekaubanduse tulevikku! Tere tulemast Moby Marti! ■

LOODUD SEIKLUSTEKS

UUS VOLVO V90 CROSS COUNTRY VOLVO OCEAN RACE'I ERIMODEL

Volvo Ocean Race'i ookeaniregatt on ainus omalaadne. Kartmatud meeskonnad võistlevad üksteise ja loodusega kõige karmimates tingimustes, mida ette kujutada võib. Nüüd on aeg tutvustada veel midagi ainulaadset – uut Volvo V90 Cross Country erimodelit Volvo Ocean Race'i. Seiklemiseks on see loomulik valik.

PÄEVA KARMIM KATSUMUS

Läheb juba pimedaks, kui suundud auto poole. Vihm on lõpuks üle läinud, kuid seljakott on raske, riided märjad ja värvikirev jalgratas on kattunud pruuni porikihiga. Siiski on olnud tore päev. Ületasid enda võimete piire ja saavutasid seatud eesmärgid. Nüüd on vaja vaid asjad ära puhastada, pakkida ja koju sõita. Vahel on aga just see kõige suurem katsumus.

IGAPÄEVAELU

Jõuad auto juurde ja silmitsed enda mudaseid jalanõusid ning jalgratast ja mõtled endamisi: "Seda reklaamides ei näidata. Seal näed pruuni päevitusega surfareid laineid püüdmast ja õnnelikke inimesi puhkusele suundumas, kuid kunagi ei näe sellist situatsiooni." Sügav hingetõmme ja valmistud ebamugavaks sõiduks koju, kuklas tagumas mõte, et määrid auto ära ja pead sellega hiljem tegelema. Kuid nii ei pea olema!

VOLVO LAHENDUS

Kas ei võiks olemas olla auto, mis on loodud just sellisteks olukordadeks? Auto, mis toetab su seiklusjahu ning aitab sul ja su varustusel mugavalt ja turvaliselt õhtuks koju jõuda. Sel juhul oleks lugu hoopis teine: läheb juba pimedaks, kui suundud auto poole. Vihm on lõpuks üle läinud, kuid seljakott on raske, riided märjad ja värvikirev jalgratas on kattunud pruuni porikihiga. Siiski on olnud tore päev. Jõuad auto juurde ja silmitsed enda mudaseid jalanõusid ning jalgratast ja mõtled endamisi: "Pole probleemil!" ■

JÄTA LOODUS OMA KOHALE

Sirutad käe pagasiruumi ja võtad välja kaasaskantava puhastusseadme* ning asud tööle. Minutitega on jalanõud ja ratas puhtad.

VEIDI LIHTSAKOELINE LUKSUS

Enne, kui ratta ja märjad riided autosse paned, paigaldad kaitseraua kaitsekatte ning veekindla pagasikatte. Kui kõik on turvaliselt ära pakitud, lülitad sisse kaasavõetud kohvimasina, nõjatud kaitserauakattele ja imetled ümbrust.

STIILSELT KOJU

Lõpetad kohvi ja ronid autosse. Riided on kuivad, kuid jätad istmete kaitsekatted siiski peale. Need näevad ka päris ägedad välja. Nüüd tuleb lihtsalt mootor käivitada, navigatsiooniseade seadistada ning puhast, kuiva ja mugavat kojusõitu nautida.

Kumba lugu sina eelistaksid?

V90 CROSS COUNTRY VOLVO OCEAN RACE VARUSTATUD KAASAEGSELE RÄNDURILE

- 230V pistik • 4 USB lisaväljundit • ainulaadsed ümberpööratavad istmekatted
- ainulaadne pagasiruum • tagaluugi integreeritud LED-valgus • purunematu taskulamp
- ümbertöödeldud plastist valmistatud tekstiilmatid
- ainulaadne värvikombinatsioon ja sisedisain

Tutvu Volvo V90 Cross Country Volvo Ocean Race erimudeliga aadressil
volvocars.com

* Akuga puhastusseade on saadaval lisavarustuses.

STIILNE SUVI

VOLVO CARSI ELUSTIILI KOLLEKTSIOON

Tänapäeval on võimalik kõikjal seigelda. Hea on selleks valmis olla. Meie uusimast kollektsioonist leiad kõike mida suvisteks seiklusteks tarvis – alates Volvo Carsi käekelladest ja uudsetest käevõrudest kuni stiilsete päikeseprillide ja kergete veekindlate kottideni välja.

1. LASTE DRESSIPLUUS KAPUUTSIGA 116-140 CM **75 €** 2. MEESTE DRESSIPLUUS KAPUUTSIGA XS-XXL **85 €** 3. NAHAST VÕTMEHOIDJA **20 €** 4. NAHAST VÕTMETASKU **20 €**
5. NAIMAKKA SURVIVAL KÄEPAEL **55 €** 6. POC KNOW PÄIKESEPRILLID **180 €** 7. CORDURA SANDOVIST KOSMEETIKAKOTT 25X16X10 CM **80 €** 8. KÄEKELL 40MM VALGE **275 €**
9. KÄEKELL 40MM MUST **275 €** 10. CORDURA SANDOVIST REISIKOTT 49X22X38 CM **255 €**

collection.volvocars.com

Volvo Cars recommends Castrol EDGE Professional

BOOSTED WITH
TITANIUM FST™

VOLVO VALIK ON CASTROL EDGE.

TITAANI TUGEVUS
SUURIM JÕUDLUS

www.mentum.ee

IT'S MORE THAN JUST OIL.
IT'S LIQUID ENGINEERING.

Castrol
EDGE
PROFESSIONAL

V60 sobib hästi aktiivse
elustiiliga inimesele, kes hindab
ilu ja praktilisust käsikäes.

VOLVO V60 — TÕENÄOLISELT KAUNEIM PEREAUTO MAAILMAS

TEKST // YLLE RAJASAAR

21. veebruaril maailma-esmaesitleti uut preemiumklassi universaali Volvo V60. Eestis sai erakordselt uustulnukaga tutvuda kevadise Genfi autonäitusega paralleelselt Pärnus ja Tallinnas, mil kaunitar siinmail gastrollitas. Esmamuljed on vägevad. Eeltellimine on alanud, esimesed V60 autod jõuavad müügisalongidesse juba suve alguses ning siis on võimalus ka proovisõidule minna.

ROOTSI DISAINIIME

See ei ole liialdus, kui öelda, et uue generatsiooni Volvod on maailma ilusamate autode esireas. Tänavusel Genfi autonäitusel oli pea võimatu pääseda uue V60 juurde, lakkamatu inimvool kattis kõik demoautod. Sinine pärlmutter signatuurvärvina toob heas proportsioonis universaalkere kaunid jooned eriti hästi esile. Rootsi on uus Itaalia, moodsa autodisaini maa.

Mis teeb Volvost nii ihaldusväärse? Lähimõeldus! V60 ei ole auto lihtsalt ilu pärast, see on mõeldud sõitmiseks; mõnusalt sõitmiseks. Volvo disainerid on ühendanud auto silmapaitava välimuse igapäevase mugavuse ja praktilisusega. Unustad end uudistama detaile ning tabad ühtäkki tervikut. Inimkeskne disain kõnetab.

Volvo V60 universaal ei keskendu vaid autojuhile vaid pakub sõidu- rõõmu kõigile viiele sõitjale. Sarnaselt teistele üheksanda ja kuuenda seeria mudelitele on V60 ühenduv, lihtsalt isikustatav ning mitmel eesmärgil kasutatav, soliidsest kompaktselt esindusautost ruumika pereautoni.

ELEGANTS ON SU TEINE NIMI

V60 universaal loob uusi standardeid keskmise suurusega preemium-universaalide segmendis – luksuslik interjöör, rohkelt sõitjateruumi, meelemeelne ühenduvus ning uusimad juhiabisüsteemid on selle sõiduki pärisosaks.

Uue põlvkonna V60 on oma eelkäijast pikem ja madalam. Auto pikus on 4761 mm, laius 1433 ja teljevahe 2872 mm. Rataste suurust saab

valida vastavalt vajadusele ja soovile, 17 tollist kuni 20 tollini.

Sirge katusejoon ja püstine tagaaken lisavad sõitjateruumile oluliselt avarust. V60 pakiruum on koguni viiendiku võrra kasvanud ning selle erinevad kohandamis- ja kinnitussüsteemid lubavad vedada autoga suuremaidki esemeid.

Terav küljevõlv ja tagant keskpunkti suunas sөөstev ülemine disainijoon rõhutavad V60 hoogsat olemust, aga veelgi enam lisab hoogu ja aerodünaamikat tagaspoiler, mis on V60 baasvarustuses. Tagaspoileril on ka praktiline väärtus: see aitab säästa kütust.

Varustustasemeid on kolm: lihtsam ent stiilselt mõjuv Momentum, mille D3 mootoriga 150 hobujõuline versioon maksab vaid 38 390 eurot ning sisaldab kõike tööks ja eluks vajalikku, luksuslik Inscription, kus isegi auto nahkkattega kaetud võti harmoneerub sõitjateruumi värvitoonidega ning eriline R-Design, mis võlub tõelise sportlikkusega. Olenemata varustuse tasemest põimuvad uusimad turvalisuse lahendused selles autos detailideni lähimõeldud mugavusega – see on ju Volvo!

SPA-PLATVORMIL ILUDUS

Uus V60 tugineb Volvo skaleeritava SPA-tooteplatvormile nii nagu ka auhinnatud noobel linnamaastur XC60 ning neli tippmudelit 90-seeriast. Kõik need on toonud Volvole viimastel aastatel rekordilise müügi edu kõikjal maailmas.

Veermik, mille puhul sobib kasutada sõna "sõidunäljane", on kerge ning teeludega kohanduv. Stabiilset ja justkui triigitud sõidumuljet aitavad tagada topelt-õõtsark vedrustus ees ning multilink tagaratastel. Juht tunnetab teel toimuvat läbi rooli ning saab aegsasti ja adekvaatselt reageerida.

Valikvarustuses 4C aktiivveermik kohandub eri sõiduvälistega, mida saab valida kabiini juhtnupust ning soovi korral luua täiesti isikupäraste parameetritega režiimi. V60 on hõlpsalt omaks võetav, tundub nagu kasvaks auto juhiga ühte. Esimese kasutajakogemuse põhjal on tegu tõelise "juhi autoga".

KÕIK VAJALIK JUHI KÄEULATUSES

Istudes V60 universaali tekib esmalt äratundmisrõõm – muidugi on see rootslaste Volvo! Uues pereautos keegi hätta ei jää: kõik vajalik on pilguga haaratav ja käeulatuses. Loogiliselt nupustatud rool kannab enesel kõiki funktsioone, mida sõidu ajal kõige rohkem vaja läheb. Armatuuri elegant-sed diginäidikud, mida soovi korral saab kuvada ka esiklaasile ei kisu pilku teelt. Keskkonsoolis paiknev 9-tolline nuhveld on sama lihtne nagu i-Pad või ehk lihtsamgi.

Melomaanide jaoks on V60 lisavarustuse valikus aga erakordse kvaliteediga Bowers & Wilkins helisüsteem, mis joonistab sõitjate ümber Göteborgi kontserdisaali akustilise helipildi. Seda saali peetakse üheks parema heliga kontserdisaalliks kogu maailmas.

Uudisena pakub tootja nüüdsest ka 600W Harman/Kardon audiolahen-

dust, mis viib muusika kuulamise täiesti uutesse kõrgustesse. Universaalkerega elegantne auto, mis on ühtlasi muusikaparadiis - no miks ka mitte?

ERAKORDSELT TURVALINE

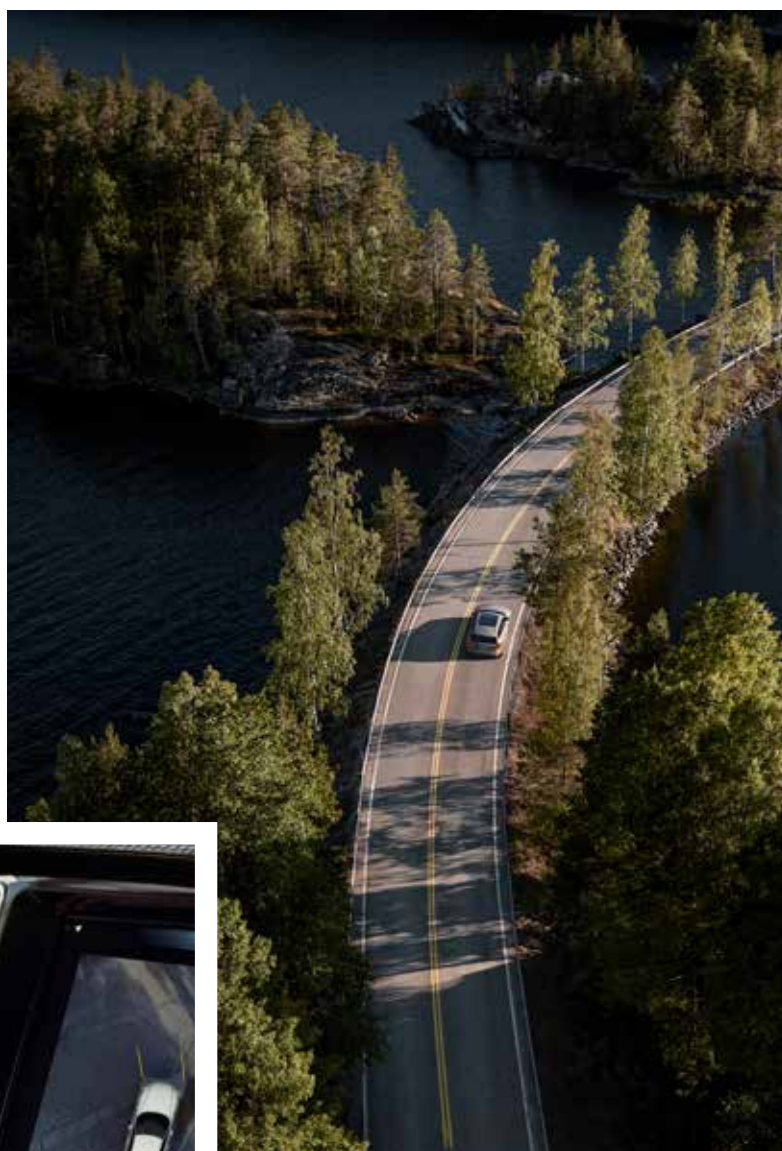
"Turvaline" on Volvo sünonüüm olnud ettevõtte algusaegadest peale. Volvo V60 universaal on esimene Volvo, mille City Safety turvaabide pikka rivi on lisatud vastutulevate autode tuvastamise ning laupkokkupõrke ärahoidmise võimekus.

Lisavarustuses olev Pilot Assist pakub juhile igakülgset tuge tava-sõidutoimingutes. Näiteks aitab korralikult joonitud tee korral hoida sõidurada ning pikivahet eelsõitjaga. See kõik ei tähenda siiski nagu võiks inimene roolis end lõdvaks lasta - Volvo rõhutab ka V60 puhul, et auto on teekaaslane, mitte otsustaja. Vastutus liikluses langetavate otsuste eest on ja jääb ikka vaid juhi kanda.

VAIKSED JA ÕKONOOMSED JÕUALLIKAD

Volvo V60 jõuab Eestis müügile nelja jõuallikaga. Tavapäraste bensiinimootorite valikus on algselt T6 jõuallikas. Diiselmootori eelistajatele on aga pak-kuda D3 ja D4 mootorid.

Kõikide jõuallikate kütusekulu teeb rõõmu sõitjale, kel on oma autole kõrged nõudmised - V60 sobib hästi aktiivse elustiiliga inimesele, kes hindab ilu ja praktilisust käsikäes ega ole nõus andma grammigi järele turvalisuses ja ökonoomsuses. ■

PÄRNU VOLVO MÜÜGISALONGI

ILMESTAB SKANDINAAVIALIK ELEGANTS

Tänavu märtsikuus sai Info-Auto Pärnu Volvo müügisalong pärast põhjalikku ümberehitustööd uue näo.

Tulemus vastab Volvo Cars'i müügisalongide kujunduse uutele skandinaavialikele ja kliendisõbralikkust rõhutavatele korporatiivse identiteedi standarditele. Volvo Retail Experience (VRE) näeb ette, et osa müügisalongist moodustab nn "elutuba" – kus kliendid saavad lõõgastuda skandinaavia puhkemööblil, rüübata kohvi ning kasutada tasuta Wi-Fi võrku. Läbi töökotta avaneva klaasukse võib järelteeninduse klient jälgida tööde edenemist oma Volvol.

Muudatusi on ka teeninduses, mis on viidud nüüd uuele tasemele. Nii nagu mullu Info-Auto Tallinna salongis käivitus Pärnu Volvo Personal Service (VPS) - Volvo personaalteenindus. Volvo-

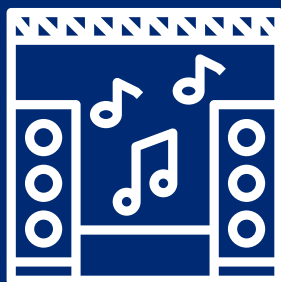
omanik, kes oma auto hooldusse toob suhtleb edaspidi otse oma personaalteeninduse mehaanikuga, kellega lepitakse kokku teeninduse aeg, antakse auto üle ja võetakse vastu – see tagab olulise informatsiooni moonutusteta jõudmise kliendilt mehaanikuni ja vastupidi. Samuti saab klient paremini planeerida oma aega ning valida, kas veedab tunnikese, mille jooksul ta Volvo hoolduses viibib, salongi elutoa lõõgastavas keskkonnas või eelistab hommikul teenin-

dusse jäetud auto järele saabuda õhtuks.

Uuenenud Volvo müügisalongi fassaad on suuremas osas kaetud piimja klaasiga, kuhu on jäetud vaid üks nn "vaateaken", millele paigutatakse hetkel suurima uudisväärtusega Volvo mudel.

Täispuidust minimalistliku vormiga salongi sissepääs rõhutab skandinaavialikku elegantsi, mida Volvo bränd esindab. Tallinna ja Pärnu Volvo salongide eeskujul saab peagi uue näo ka Tartu Volvo esindus. ■

**SUVEKONTSERDID
HAAPSALU
GRAND HOLM MARINAS
2018**

1. juuni
Eliis Pärna

2. juuni
Liisi Koikson

8. juuni
Naised Köögis

15. juuni
Raul Vaigla & Co

22. juuni
Maia Vahtramäe

7. juuli
Lepatriinu

13. juuli
**Marek Sadam ja
Tõnu Laikre**

20. juuli
Liis Lemsalu

27. juuli
Väliharf

10. august
Uku Suviste

17. august
**Jaanus Nõgisto
ja Tõnu Timm**

1. september
Alen Veziko

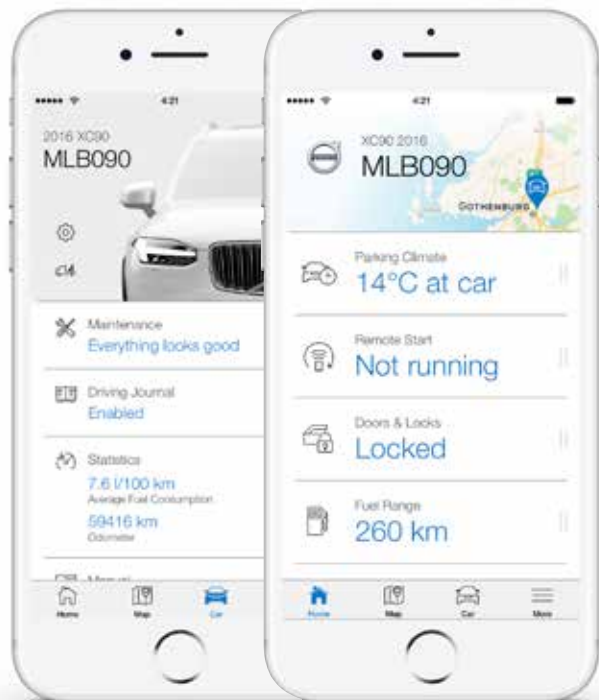
GRAND HOLM MARINA

Westmeri 3, Haapsalu
Koordinaadid
N 58° 57.501
E 23° 31.610
grandholmmarina.ee

VOLVO ON CALL

Volvo On Call ühenduvusteenus annab sulle pideva sidepidamise võimaluse oma Volvoga, lastes autot kontrollida lihtsalt nutiseadmesse laetava rakendusega. Sul on võimalik selle kaudu enne oma Volvosse istumist kindlaks teha, milline on temperatuur auto juures, käivitada mootor, lülitada sisse seisuküte, veenduda kui palju on paagis kütust, kui kaua on järgmise hoolduseni aega ning avada ja sulgeda auto uksi. Volvo On Call võimaldab saata nutisead-
mest sihtkoha auto navigatsioonisüsteemile ning soovi korral pidada sõidupäevikut.

Tihedalt täis parklas aitab see sul oma auto üles leida.

Süsteemile on võimalik lisada mitu kasutajat.

Volvo On Call annab võimaluse luua Sinu Volvosse Wi-Fi traadita internetilevi kasutades selleks SIM-kaarti, mis on ühendatud süsteemi integreeritud 3G antenniga. Nii tagatakse pidev ühendus, mis on ühtaegu kiire ja usaldusväärne.

Saad juurdepääsu teenustele nagu hädaabi, maanteeabi, varguseteavitus ja varastatud sõiduki jälgimine pääsedes nende funktsioonide juurde Volvo On Calli rakenduse ning autos olevate nuppude SOS ja ON CALL kaudu. Kui auto on sattunud avarisse ja turvapadjad avanevad, läheb Volvost automaatselt kõne 112 häirekeskusesse, mille vahendusel GPS-i kasutades vajaduse korral juhile õiget abi saadetakse.

Sensus Connect koos Volvo On Call'iga teeb autost võimsa teabe- ja meelelahutuskeskuse, mille abil saab leida reaajas liiklusteavet (RTTI), vabu parkimiskohti, sihtko-
has uusi restorane, voogesitada lemmikmuusikat jpm. Teeninduse broneerimine ja eriti teenuste kauguuendamine nagu näiteks navigeerimiskaartide värskendamise võimalus annavad klientide jaoks lisaväärtust. Pidevalt lisatakse uusi Sensus Connecti rakendusi ja funktsioone.

Volvo On Call on standardvarustuses saadaval kõigile uutele Info-Autost ostetud 2019. mudeliaasta Volvodele (v.a Volvo V40 ja Volvo V40 Cross Country, millel see funktsioon aktiveeritakse lisatasu eest). Volvo On Call võimekus on ka osadel varasematel mudelitel ning juhul kui see veel ei toimi, aktiveeritakse see soovi korral Info-Autos tasuta. Täpsustage Volvo On Call olemasolu oma Volvol Info-Auto esinduses.

Mujalt kui Volvo ametlikult esindajalt ehk Info-Autost ostetud Volvo On Call funktsiooniga autodele ei ole selle aktiveerimine Eestis hetkel veel võimalik.

Volvo omanik saab oma autot Volvo on Call rakenduse abil seadistada ja juhtida iPhone, Android, Windows Phone nutitelefonidega; Apple Watch ja Android Wear nutikel-
ladega; nutika Flick nupuga; Apple'i ja Windowsi tahvelarvutitega; Windows 10 lauaarvu-
titega. Rakenduse viimane versioon töötab operatsioonisüsteemidega iOS10, Android 5 ja Windows 10. ■

Loe täpsemalt Volvo On Call erinevate võimaluste kohta support.volvocars.com

EXPERIENCE THE EXCEPTIONAL®

PRINCESS S60

BALTIC CRUISERS OÜ
671 0075
paadid@paadid.ee
www.paadid.ee

PRINCESS
OFFICIAL DISTRIBUTOR ESTONIA

VAATA WWW.PRINCESSYACHTS.COM

A couple is seen from behind, sitting on a dark, sandy dune. They are looking out over a calm body of water towards a forested hill under a dramatic, cloudy sky at sunset. A large pine branch hangs down from the top left corner. The overall mood is peaceful and contemplative.

V O L V O